

VYSOKÁ ŠKOLA BÁŇSKÁ – TECHNICKÁ UNIVERZITA OSTRAVA
EKONOMICKÁ FAKULTA

KATEDRA VEŘEJNÉ EKONOMIKY

Hospodaření a reprodukce majetku městského obvodu

Financial Management and Property Reproduction of a City District

Student: Kristýna Šrámková

Vedoucí diplomové práce: doc. Ing. Petr Tománek, CSc.

Ostrava 2014

VŠB - Technická univerzita Ostrava
Ekonomická fakulta
Katedra veřejné ekonomiky

Zadání diplomové práce

Student: **Bc. Kristýna Šrámková**
Studijní program: N6202 Hospodářská politika a správa
Studijní obor: 6202T055 Veřejná ekonomika a správa
Specializace: 02 Veřejná ekonomika a správa
Téma: **Hospodaření a reprodukce majetku městského obvodu**
Financial Management and Property Reproduction of a City District

Zásady pro vypracování:

1. Úvod
2. Pravidla hospodaření obcí
3. Analýza hospodaření s majetkem městského obvodu
4. Schopnost zajištění reprodukce majetku městského obvodu
5. Závěr

Seznam použité literatury

Seznam zkratk

Prohlášení o využití výsledků diplomové práce

Seznam příloh

Přílohy

Seznam doporučené odborné literatury:

HAVLAN, Petr a Jan JANEČEK. *Majetek územních samosprávných celků v teorii a praxi*. Praha: Linde Praha, 2013. 343 s. ISBN 978-80-7201-899-4.

PEKOVÁ, Jitka. *Finance územní samosprávy: teorie a praxe v ČR*. Praha: Wolters Kluwer ČR, a. s., 2011. 587 s. ISBN 978-80-7357-614-1.

SCHNEIDEROVÁ, Ivana. *Majetek krajů, měst, obcí, DSO a příspěvkových organizací*. Turnov: Acha obec účtuje, 2010. 258 s. ISBN 978-80-254-5609-5.

Formální náležitosti a rozsah diplomové práce stanoví pokyny pro vypracování zveřejněné na webových stránkách fakulty.

Vedoucí diplomové práce: **doc. Ing. Petr Tománek, CSc.**

Datum zadání: 22.11.2013

Datum odevzdání: 25.04.2014

doc. Ing. Petr Tománek, CSc.
vedoucí katedry

prof. Dr. Ing. Dana Dluhošová
děkanka fakulty

Prohlašuji, že jsem celou práci včetně všech příloh vypracovala samostatně. Přílohu č. 3, danou mi k dispozici, jsem samostatně doplnila.

V Ostravě dne 25. 4. 2014

Kristýna Šrámková

Obsah

1 ÚVOD	8
2 PRAVIDLA HOSPODAŘENÍ OBCÍ.....	10
2.1 Statutární města a městské obvody	11
2.2 Postavení a funkce obce	12
2.3 Orgány obcí a jejich činnost.....	13
2.4 Rozpočet obce	15
2.5 Příjmy a výdaje rozpočtů obcí.....	19
2.6 Finanční kontrola a audit u obcí	20
2.7 Majetek obcí.....	21
3 ANALÝZA HOSPODAŘENÍ S MAJETKEM MĚSTSKÉHO OBVODU	25
3.1 Statutární město Ostrava	25
3.2 Městský obvod Lhotka	27
3.3 Rozpočty městského obvodu Lhotka	29
3.3.1 Analýza vybraných tříd příjmů a výdajů městského obvodu	31
3.3.2 Dotační prostředky Městského obvodu Lhotka	33
3.3.3 Stavy dlouhodobého hmotného majetku městského obvodu	35
3.4 Pravidla pro hospodaření s majetkem městského obvodu.....	36
3.4.1 Reprodukce majetku města a městského obvodu.....	38
3.4.2 Zásady evidence majetku	40
3.4.3 Nakládání s majetkem	41
3.4.4 Pravidla pro účetní odpisování majetku	43
4 SCHOPNOST ZAJIŠTĚNÍ REPRODUKCE MAJETKU MĚSTSKÉHO OBVODU	47
4.1 Účetní odpisy dlouhodobého majetku městského obvodu	48
4.2 Obnova dlouhodobého majetku městského obvodu.....	53
5 ZÁVĚR.....	56
SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY	
SEZNAM ZKRATEK	
PROHLÁŠENÍ O VYUŽITÍ VÝSLEDKŮ DIPLOMOVÉ PRÁCE	
SEZNAM PŘÍLOH	

1 ÚVOD

Městský obvod či městská část je v České republice podle zákona o obcích od roku 1990 označení samosprávných částí územně členěných statutárních měst. Obě označení jsou podle zákona rovnocenná, zastupitelstvo statutárního města může zvolit kterékoliv z nich. Městský obvod Lhotka patří pod Statutární město Ostrava od roku 1990. Statutární město Ostrava vymezuje svým městským obvodům úkoly, vztahy a pravomoci ke statutárnímu městu, a to jak v rámci působnosti samostatné, tak v rámci působnosti přenesené. Toto všechno statutární město provádí na základě obecně závazné vyhlášky „statutu“. Městské obvody jako samosprávné celky mají vlastní orgány samosprávy, sestavují a schvalují každoročně rozpočet, který se v průběhu roku upravuje rozpočtovými opatřeními, a závěrečný účet, dále také hospodaří na základě rozpočtových zásad a pravidel.

Hospodaření s majetkem představuje jednu z významných činností obcí v oblasti samostatné působnosti. v Ústavě České republiky je již zakotveno právo na správu majetku, povinnosti s jeho nakládáním stanovuje zákon o obcích č. 128/2000 Sb., v plném znění. Statutární město Ostrava i Městský obvod Lhotka do 31. 12. 2010 majetek neodepisovali. K 31. 12. 2011 museli dle vyhlášky č. 410/2009 Sb., v plném znění, kterou se provádí některá ustanovení zákona č. 563/1991Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů a v souladu s Českým účetním standardem pro některé vybrané účetní jednotky č. 708 odepisování dlouhodobého majetku, dopočet oprávek dlouhodobého majetku za období, po který dlouhodobý majetek užíval a neodepisoval. Odpisy představují postupný způsob přenášení ceny dlouhodobého majetku do nákladů a nenávratně snižují jeho hodnotu. Zohledněním ročních účetních odpisů v nákladech územně samosprávných celků tak ovlivňuje výsledek hospodaření následujících let.

Důvodem výběru tohoto tématu diplomové práce byl můj vlastní zájem o pochopení problematiky hospodaření a reprodukce majetku Městského obvodu Lhotka. Zajímavé pro mne bylo hlavně zjistit, jak je městský obvod schopen vzhledem k objemu rozpočtu pečovat o rozvoj a obnovu vlastního majetku. Městské obvody přece jenom mají výsledky hospodaření jiné než obce. Městské obvody jsou úzce spjaty k statutárním městům.

Cílem diplomové práce je určit okolnosti, které ovlivňují příjmovou a výdajovou část rozpočtu daného městského obvodu. Dále pomocí kategorizace dlouhodobého majetku a jeho zařazení do odpisových skupin vyjádřit roční výši odpisů snižující hodnotu majetku a srovnáním skutečně vynaloženými prostředky zjistit, jak je městský obvod schopen

vzhledem k objemu rozpočtu pečovat o obnovu a rozvoj vlastního majetku. K dosažení stanoveného cíle je nutné použít následující postup:

- metoda deskripce a obsahové analýzy odborné literatury, dokumentů je použita v teoretické části,
- co se týče části praktické, zde je použita analýza údajů a interních dokumentů Městského obvodu Lhotka,
- v další praktické části, tedy v části řešení, je využita metoda komparace neboli porovnání pro vyvození výsledných poznatků a také metoda korelace pro ujištění vzájemného vztahu a závislosti,
- metoda syntézy poznatků je využita v závěru diplomové práce.

Diplomová práce zahrnuje praktickou a teoretickou část. Teoretická část charakterizuje obce a jejich působnost, orgány obce, zabývá se základním finančním plánem hospodaření územně samosprávných celků, dále se zaměřuje na finanční zdroje a jejich využití k financování veřejných statků. Závěr teoretické části je věnován majetku, jeho členění aj.

V praktické části je provedena analýza hospodaření Městského obvodu Lhotka ve sledovaném období jak v příjmové tak výdajové části. Pomocí účetních odpisů jsou vyjádřeny zdroje potřebné k obnově dlouhodobého hmotného majetku a vyhodnoceny ve vztahu ke schváleným rozpočtům městského obvodu a skutečně vynaložených prostředků na obnovu majetku ve vlastnictví obvodu v uvedených letech.

Práce je založena na celkové analýze hospodaření Městského obvodu Lhotka v letech 2011-2013 a porovnání skutečně vynaložených prostředků na obnovu dlouhodobého majetku se zjištěnou výší ročních odpisů. Konkrétní sledované období je vybráno z důvodu toho, že Městský obvod do roku 2011 neodepisoval vlastní majetek.

Hypotézou diplomové práce je předpoklad, že Městský obvod Lhotka je schopen zabezpečit reprodukci majetku.

Při zpracování diplomové práce je vycházeno z odborné literatury, aktuální legislativy týkající se daného tématu a elektronických zdrojů. Pro celkové zpracování sloužily webové stránky Městského obvodu Lhotka, Statutárního města Ostravy a také interní a veřejně dostupné materiály.

2 PRAVIDLA HOSPODAŘENÍ OBCÍ

Obec je základním subjektem územní samosprávy - základní územní samosprávný celek. Postavení obce se stává stále významnější, což je výsledkem probíhající decentralizace kompetencí a odpovědnosti za zabezpečování různých druhů veřejných statků pro obyvatelstvo ze státu na územní samosprávu.

Obec je základní územní jednotkou státu. Tvoří ji obyvatelstvo, které společně využívá vymezené území (katastrální území) v hranicích obce a které má právo na samosprávu zakotvené v ústavě. V demokratických zemích má obec postavení územního samosprávného společenství, nestátního subjektu.¹

V právním smyslu je obec vymezena třemi základními znaky. Jsou to:

- Území.
- Občané – ČR s trvalým pobytem, občané s čestným občanstvím obce (města). Nicméně v hranicích obce vstupují do různých vztahů k obci i právnické osoby a podnikatelé se sídlem na území obce nebo s provozovnou na území obce a další fyzické osoby s přechodným pobytem, dále např. vlastníci nemovitostí na území obce apod.
- Samospráva veřejných záležitostí v hranicích obce (na katastrálních územích obce), tzn. působnost.²

Občané se mohou podílet na řízení obce a to buď přímo, nebo nepřímo. Nepřímo se podílejí prostřednictvím volných zástupců, ČR zvolených do zastupitelstva obce, a to ve veřejných komunálních volbách. Přímou se mohou podílet např. v ČR dobrovolnou prací – v různých komisích nebo aktivní účasti na veřejných zasedáních zastupitelstva aj. K nejdůležitějším otázkám rozvoje obce se mohou vyjadřovat v místním referendu, které upravuje zákon č. 22/2004 Sb., o místním referendu a o změně zákonů, v znění pozdějších předpisů.

V České republice existují různé druhy obcí. Zákon o obcích rozlišuje tyto základní druhy:

- Obce, které nejsou městy.

---

¹ PEKOVÁ, Jitka. *Finance územní samosprávy*. 1. vyd. Praha: Wolters Kluwer Česká republika, 2011. 587 s. ISBN 978-80-7357-614-1.

² PEKOVÁ, Jitka. *Finance územní samosprávy*. 1. vyd. Praha: Wolters Kluwer Česká republika, 2011. 587 s. ISBN 978-80-7357-614-1.

- Města v závislosti na počtu obyvatel, v současné době je stanoven požadavek od 3 000 obyvatel, nicméně některá města mají méně než 3 000 obyvatel.
- Statutární města, která mají zároveň postavení pověřených obecních úřadů a také mohou být členěné na obvody na základě usnesení zastupitelstva.
- Hlavní město Praha členěné na městské části.
- Zvláštní postavení má tzv. městys (městečko), je to typ obce, který svou velikostí a významem stojí mezi městem a „základní“ obcí.

2.1 Statutární města a městské obvody

Diplomová práce je zaměřena na statutární město a městský obvod.

Statutární město na rozdíl od klasického města má důležité privilegium a tím je, že své území může a nemusí členit na městské obvody (MO) nebo městské části (MČ) s vlastními orgány samosprávy. Česká republika má aktuálně 25 statutárních měst. Jsou vyjmenována v zákoně o obcích, jedná se o tato města: Kladno, Liberec, Zlín, Ostrava, Teplice, České Budějovice, Hradec Králové, Olomouc, Frýdek – Místek, Plzeň, Pardubice, Přerov, Opava, Karviná, Karlovy Vary, Jihlava, Chomutov, Havířov, Ústí nad Labem, Brno, Děčín, Most, Mladá Boleslav, Prostějov, Jablonec nad Nisou.

MO a MČ nejsou právními osobami ani územními samosprávnými celky. Jde o samosprávné části územně členěných statutárních měst. Jsou organizačními jednotkami statutárního města. Nelze je považovat za obce, nejsou obcím postaveny naroveň. Naopak jsou vůči příslušnému statutárnímu městu v podřízeném postavení. Za statutární město jednají pouze v těch záležitostech, které jsou jim svěřeny zákonem a v mezích zákona statutem. Nemohou vydávat vlastní právní předpisy. Na základě rozhodnutí zastupitelstva je městským obvodům nebo městským částem svěřena působnost, kterou realizují prostřednictvím vlastních orgánů samosprávy. Územně členěná statutární města své vnitřní poměry ve věcech správy upravují tzv. „statutem“, který je vydán formou obecně závazné vyhlášky.³

Statut vydává v samostatné působnosti zastupitelstvo členěného statutárního města a upravuje zejména:

- výčet MO, MČ,

---

³ VÁVROVÁ, Simona a Petr KUŠ. *Územní samosprávné celky*. Praha: Institut pro místní správu Praha, 2011. 117 s. ISBN 978-80-86976-21-1.

- vzájemnou součinnost mezi orgány města a městských částí,
- pravomoc orgánů města a MO, MČ na úseku samostatné a přenesené působnosti,
- zdroje peněžních příjmů MO a druhy výdajů,
- majetek města, který svěřuje MČ a MO, aj,

2.2 Postavení a funkce obce

Obec plní funkce vymezené zákonem o obcích:

- **Vlastní samosprávnou funkci**, v ČR tzv. *samostatná působnost* obce v záležitostech, o kterých může samostatně rozhodovat, má zákonem upravené pravomoci. Obec jako územní společenství občanů má právo na samosprávu, právo samostatně rozhodovat v mnoha oblastech veřejné správy a to ve věcech územní samosprávy.
- **Přenesenou funkci**, v ČR tzv. přenesená působnost – výkon státní správy. Vykonávají ji orgány obcí a jsou v této činnosti podřízeny a kontrolovány orgány státní správy. Obecní úřad vykonává v přenesené působnosti státní správu v rozsahu vymezeném zákonem o obcích, případně v dalších zákonech.⁴

Plnění samosprávné funkce v rámci tzv. samostatné působnosti je rozhodující pro obec jako základní územní celek, kdy obec:

- je veřejnoprávní korporací. Je jí ze zákona svěřeno zabezpečování záležitostí, které jsou v zájmu obce a jejích občanů, některých úkolů veřejné správy v zájmu jejích subjektů,
- je tedy reprezentantem veřejných zájmů, zájmů občanů a ostatních subjektů daného územního společenství,
- pečuje o všestranný sociálně – ekonomický rozvoj svého území a potřeby občanů, které jsou ve veřejném zájmu, to se týká zejména zabezpečování veřejných statků,
- zabezpečuje tedy veřejné služby pro své občany. Může k tomu zřizovat neziskové organizace, tzv. organizační složky obce, příspěvkové organizace a obecně prospěšné společnosti,
- je i samostatným ekonomickým subjektem, právnickou osobou a má právní subjektivitu. V právních záležitostech a ve smluvních vztazích má autonomii, vystupuje svým jménem,

---

⁴ PEKOVÁ, Jitka. *Finance územní samosprávy*. 1. vyd. Praha: Wolters Kluwer Česká republika, 2011. 587 s. ISBN 978-80-7357-614-1.

- vlastní majetek a může s ním nakládat, musí však o něj také pečovat, udržovat ho, ochraňovat ho před zcizením apod.,
- může být členem různých forem sdružení obcí i několika dobrovolných svazků obcí,
- musí mít určitou finanční suverenitu vymezenou zákony o rozpočtových pravidlech, která ji dovoluje být aspoň částečně finančně nezávislá na státu,
- v mezích zákona je nositelem veřejné moci, může zřídit obecní policii,
- schvaluje územní plán obce,
- rozhoduje o směrech dlouhodobého sociálně – ekonomického rozvoje obce,
- svými aktivitami může přímo či nepřímo ovlivňovat růst ekonomického potenciálu svého území, často v spolupráci s okolními obcemi v rámci mikroregionu. Jedním z nástrojů jsou např. investice do technické infrastruktury (komunikace, vodovody, kanalizace, aj.).⁵

Rozsah přenesené působnosti je u obcí v České republice různý. Upravuje ji nejenom zákon o obcích, ale také řada dalších zvláštních zákonů. Přenesenou působnost vykonává obec ve správním obvodu obce. Vykonává ji obecní úřad např. vydávání stavebního povolení, regulace a výkon práva v oblasti životního prostředí, vydávání občanských průkazů, aj.

V některých případech obce mohou mezi sebou uzavřít veřejnoprávní smlouvu, na jejímž základě jedna obec, její obecní úřad, vykonává některé činnosti v rámci přenesené působnosti i pro jiné obce. K jejímu uzavření je nutný souhlas krajského úřadu, který dohlíží na výkon přenesené působnosti obcí.

Postavení obce má i hlavní město Praha. Nevztahuje se na ni zákon o obcích a ani zákon o krajích, ale zvláštní zákon, zákon o hlavním městě Praze. Upravuje postavení Prahy, samostatnou a přenesenou působnost, orgány a jejich pravomoci, možnost členění na městské části, apod. Hlavní město Praha se člení na městské části, které stanovuje statutem, jenž vymezuje jejich názvy, postavení správní obvod apod.⁶

2.3 Orgány obcí a jejich činnost

Orgánem obce je zastupitelstvo obce a rada obce. Navenek obec reprezentuje starosta, který stojí v čele obecního úřadu. U měst se orgány nazývají zastupitelstvo města, rada města,

---

⁵ PEKOVÁ, Jitka. *Finance územní samosprávy*. 1. vyd. Praha: Wolters Kluwer Česká republika, 2011. 587 s. ISBN 978-80-7357-614-1.

⁶ PEKOVÁ, Jitka. *Finance územní samosprávy*. 1. vyd. Praha: Wolters Kluwer Česká republika, 2011. 587 s. ISBN 978-80-7357-614-1.

starosta a městský úřad. V čele statutárních měst včetně hlavního města však stojí místo starosty primátor a úřad města se nazývá magistrát. Orgán obce je i Obecní či Městská policie.⁷

Zastupitelstvo obce má rozhodovací pravomoci, vydává jednací řád. Zvolení zastupitelé volí starostu a členy rady obce ze svých členů. V rámci samostatné působnosti rozhoduje a schvaluje zejména např. zřizování a rušení výborů, program rozvoje obce, rozpočet obce a závěrečný účet, využití trvalých a dočasných fondů, obecně závazné vyhlášky, nabytí a převodu nemovitostí, poskytování dotací občanským sdružením apod. nad 50 000Kč, aj.

Rada obce je výkonným orgánem. V samostatné působnosti podléhá zastupitelstvu obce a v rámci přenesené působnosti rozhoduje na základě zákona. Jednání rady jsou neveřejná. V čele rady obce je starosta a jeho zástupci tzv. místostarostové a další členové. Rada obce zejména zabezpečuje plnění usnesení zastupitelstva obce a připravuje materiály pro jednání zastupitelstva, zabezpečuje hospodaření obce a provádí rozpočtová opatření podle usnesení, zřizuje potřebné výkonné orgány obecního úřadu, schvaluje organizační řád obce, apod.

Starosta je představitelem obce, zejména zastupuje obec navenek, uznává se za statutární orgán obce. V případě, že v obci není zřízena funkce tajemníka, řídí a kontroluje všechny pracovníky obecního úřadu a plní funkci statutárního orgánu zaměstnavatele. Je odpovědný zastupitelstvu obce. Starosta dále připravuje, řídí a svolává schůze rady obce, jmenuje a odvolává tajemníka obecního úřadu, odpovídá za informovanost veřejnosti o činnosti obce, atd.

Poradní a kontrolní orgány obce

Mezi tyto orgány můžeme zařadit výbory a komise.

Výbory jsou iniciativními a kontrolními orgány zastupitelstva obce. Počet výborů závisí na rozhodnutí zastupitelstva obce. Vždy podle zákona musí být zřízen:

- finanční výbor, který kontroluje hospodaření s majetkem obce, včetně finančních prostředků v rámci hospodaření obce, a plní další úkoly, kterým ho pověří zastupitelstvo,
- kontrolní výbor, který kontroluje plnění usnesení zastupitelstva obce a rady obce a dodržování právních předpisů.⁸

---

⁷ WIKIPEDIE. *Obec* [online]. [cit. 2014-02-08]. Dostupné z: <http://cs.wikipedia.org/wiki/Obec>

Tyto výbory musí být nejméně tříčlenné. Starosta, místostarostové, tajemník a jiní členové, kteří se zabývají hospodařením obce, nemohou být jejich členy.

- výbor pro národní menšiny, jestliže v územním obvodu obce se podle posledního sčítání lidu hlásí k jiné národnosti než české alespoň 10 % občanů.

Komise, které jsou iniciativními a poradními orgány rady obce. Mohou předkládat návrhy, náměty v rámci samostatné působnosti obce. Komise jsou také výkonnými orgány v přenesené působnosti obce na svěřeném úseku činnosti, na tomto úseku je odpovědný starostovi. V případě, kdy je komise pověřena výkonem přenesené působnosti, musí předseda komise prokázat odbornou způsobilost.

2.4 Rozpočet obce

Důležitým nástrojem pro plnění úkolů územní samosprávy, je soustava veřejných rozpočtů, doplněna případně dalšími mimorozpočtovými, zpravidla účelovými peněžními fondy. Nejdůležitější součástí finančního systému je však územní rozpočet.

Rozpočet je základem finančního hospodaření obcí v daném rozpočtovém období, který je možné charakterizovat jako decentralizovaný peněžní fond, který se tvoří, rozděluje a používá primárně na principu nenávratnosti, nedobrovolnosti a neekvivalence. Z účetního hlediska je bilancí, která poskytuje celkový přehled příjmů a výdajů. Je také důležitým plánem, podle kterého se hospodaří v rozpočtovém období.

V rozpočtovém plánování se stále více klade důraz nejenom na roční rozpočet, ale i kratší rozpočtové plánování v průběhu rozpočtového období a zejména pak na víceletý rozpočtový výhled, který vyžaduje i zákon o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů.⁹

V celé rozpočtové soustavě ČR trvá rozpočtové období kalendářní rok, vztahuje se i na finanční systém obcí. Všechny etapy rozpočtového procesu jsou však delší, zpracovávání návrhu rozpočtu na další rok začíná zpravidla v září, takže zahrnuje většinou dobu 1,5 roku.

Rozpočtový proces se skládá standardně z těchto etap:

---

⁸ PEKOVÁ, Jitka. *Finance územní samosprávy*. 1. vyd. Praha: Wolters Kluwer Česká republika, 2011. 587 s. ISBN 978-80-7357-614-1.

⁹ PEKOVÁ, Jitka. *Finance územní samosprávy*. 1. vyd. Praha: Wolters Kluwer Česká republika, 2011. 587 s. ISBN 978-80-7357-614-1.

- sestavení návrhu,
- jeho projednání v poradních, iniciativních orgánech – ve výborech, v komisích a projednání v řadě,
- projednání a schválení v zastupitelstvu obce,
- realizaci během rozpočtového období a průběžnou kontrolu plnění rozpočtu,
- následnou kontrolu plnění rozpočtu,
- sestavení závěrečného účtu obce a následné schvalování.

Rozpočet, závěrečný účet obce jsou veřejnou záležitostí, musí být zde zachována rozpočtová zásada publicity. Tyto dokumenty jsou projednávány na veřejných zasedáních příslušného zastupitelstva. Na úřední desce a webových stránkách příslušné obce jsou publikovány.

V průběhu rozpočtového procesu existují obecně platné rozpočtové zásady, které se musí dodržovat, tzn. každoroční sestavování a schvalování územního rozpočtu, reálnost a pravdivost rozpočtu, úplnost a jednotnost rozpočtu, dlouhodobá vyrovnanost rozpočtu, hospodárnost a efektivnost, účetní audit přezkum hospodaření a zásada publicity.

Během rozpočtového roku dochází k nesrovnalostem mezi rozpočtem a skutečností. Jsou způsobeny organizačními změnami, změnami zákonů nebo objektivně se opakujícími skutečnostmi, které nebyly při sestavování rozpočtu známy např. opravy v souvislosti s povodněmi.

Přesuny rozpočtových prostředků mezi jednotlivými druhy příjmů a výdajů jsou povolené rozpočtovým opatřením a dále také povolené překročení rozpočtu podřízené organizace a vázání rozpočtových prostředků. Rozpočtové opatření se musí uskutečnit vždy, jestliže jde o vztah k jinému rozpočtu nebo hrozí vznik rozpočtového schodku. Vzniká tedy povinnost, zpravidla finančnímu odboru, poukázat na tyto skutečnosti a navrhnout opatření k jejich nápravě.

Pokud rozpočet není schválen před začátkem rozpočtového období, hospodaří se až do schválení rozpočtu podle rozpočtového provizoria, zpravidla buď podle skutečnosti stejného období v předchozím rozpočtovém období (kalendářním roce), nebo podle plánovaného rozpočtu – přesně jak je to dáno rozpočtovými pravidly. Rozhodnutí o způsobu hospodaření podle rozpočtového provizoria u rozpočtů obcí je v pravomoci zastupitelstva obce.

Rozpočet můžeme rozdělit na běžný a kapitálový. Běžná část rozpočtu je bilancí příjmů a výdajů, z nichž většina se pravidelně každoročně opakuje a vztahuje se k rozpočtovému roku. Běžnými příjmy se financují neinvestiční potřeby prostřednictvím neinvestičních výdajů. Příjmy, které jsou určeny na financování investičních potřeb a vztahují se k delšímu období na krytí výdajů na konkrétní investice (jednorázové, neopakovatelné) se bilancují v kapitálové části rozpočtu.

Běžný rozpočet by měl být sestavován jako vyrovnaný, resp. přebytkový. Běžný rozpočet je vyrovnaný, jsou-li běžné příjmy rovny běžným výdajům. Jsou-li běžné příjmy větší než běžné výdaje, je rozpočet přebytkový, je-li tomu naopak je schodkový. V průběhu rozpočtového období se velmi často krátkodobě nedostávají nenávratné příjmy na krytí výdajů v důsledku časového nesouladu mezi tokem příjmů a tokem výdajů. Nejsou-li k dispozici rezervy, využívá se na dorovnání rozpočtové bilance návratný krátkodobý úvěr. Dlouhodobě schodkový běžný rozpočet je nežádoucí a je proto nutné analyzovat příčiny schodkovosti. Může být způsoben špatným hospodařením, může však být ovlivněn i finanční nedostatečností v důsledku toho, že není koordinována decentralizace kompetencí ve veřejném sektoru a fiskální decentralizace.¹⁰

Kapitálový rozpočet je vyrovnaný, jestliže jeho výdaje se rovnají příjmům, je deficitní jsou-li kapitálové výdaje větší než příjmy a pokud jsou kapitálové výdaje menší než kapitálové příjmy, je přebytkový. Třídění příjmů a výdajů územního rozpočtu se řídí podle závazné rozpočtové skladby.

Mimorozpočtové fondy jsou součástí finančního systému každého článku územní samosprávy, tedy i obce. Mohou být účelové a neúčelové. Častěji jsou vytvářeny účelové fondy. Tyto mimorozpočtové fondy jsou součástí finančního systému, protože jejich užívání umožňují pravidla hospodaření, hospodaří s veřejnými prostředky, jsou zřizovány na základě rozhodnutí voleného orgánu územní samosprávy a mohou mít finanční vztah k územnímu rozpočtu.

Rozpočtová skladba

Rozpočtová skladba umožňuje závazné členění příjmů a výdajů veřejných rozpočtů. Využívá čtyři základní druhy třídění:

---

¹⁰ PEKOVÁ, Jitka. *Finance územní samosprávy*. 1. vyd. Praha: Wolters Kluwer Česká republika, 2011. 587 s. ISBN 978-80-7357-614-1.

- **kapitální neboli odpovědnostní**, které je pro obce nepovinné,
- druhové třídění je základní třídění, týká se všech peněžních operací, které třídí do základních kruhů, jako jsou příjmy, výdaje a financování,
- **odvětvové**, tzn., na jaký účel jsou finanční prostředky vydávány,
- **konsolidační** (záznamové položky), konsolidace umožňuje vyloučit duplicity na základě interních transferů mezi fondy a korekci příjmů na straně jedné a výdajů na straně druhé při započítávání příjmů a výdajů.¹¹

Základním systémem třídění v rozpočtové skladbě je druhové třídění. Třídí operace do základních tří okruhů, kterými jsou příjmy výdaje a financování.

Příjmy obce se dělí na dvě základní podskupiny, a to vlastní příjmy (běžné, kapitálové) a přijaté dotace. Tyto příjmy se začlení do čtyř tříd:

- třída 1. Daňové příjmy,
- třída 2. Nedaňové příjmy,
- třída 3. Kapitálové příjmy,
- třída 4. Přijaté transfery.

Výdaje se začleňují do dalších tříd, tzn.:

- třída 5. Běžné výdaje,
- třída 6. Kapitálové výdaje.

Zvláštní postavení má „Třída 8. Financování“. Touto třídou se rozumí přijetí finančních prostředků návratné povahy související s likviditou organizace v návaznosti na závazné třídění inkas a plateb podle rozpočtové skladby, tj. zabezpečení finančních zdrojů a jejich následné splátky, dále pak návratně poskytované půjčky jiným subjektům, příjmy z jejich splátek, apod. Položky vyjadřující změnu stavu finančních prostředků na bankovních účtech jako stavové veličiny jsou součástí zmiňované třídy.

---

¹¹ PROVAZNÍKOVÁ, Romana. *Financování měst, obcí a regionů: teorie a praxe*. 1. vyd. Praha: GRADA Publishing, a.s., 2007. ISBN 978-80-247-2097-5.

2.5 Příjmy a výdaje rozpočtů obcí

Rozhodující skupinou příjmů rozpočtů obcí jsou nenávratné příjmy. Tyto příjmy můžeme z ekonomického hlediska na vlastní a cizí. Do skupiny vlastních příjmů, se podle druhového hlediska rozpočtové skladby řadí:

- **daňové příjmy – třída 1.** – svěřené daně (daň z nemovitostí), sdílené daně (část DPH, daň z příjmů fyzických a právnických osob), místní poplatky, správní poplatky,
- **nedaňové příjmy – třída 2.** – poplatky za služby, příjmy z pronájmu majetku, zisk obecních podniků, dividendy z akcií, přijaté úroky.
- **kapitálové příjmy – třída 3.** – z prodeje majetku, z prodeje akcií a majetkových podílů, kapitálové dotace (účelové, neúčelové), přijaté úvěry, přijaté splátky půjček.

Cizí příjmy tvoří:

- **přijaté dotace – třída 4.** – ze státního rozpočtu (SR) a z ostatních fondů, od veřejných rozpočtů územní úrovně.

Rozpočtová skladba v ČR umožňuje třdit výdaje z druhového hlediska do tříd na běžné a kapitálové výdaje, umožňuje však třdit výdaje i na návratné a nenávratné, což je důležité pro rozpočtové analýzy a plánování. Umožňuje konsolidaci příjmů a výdajů. Druhové třídění výdajů:

- **běžné výdaje – třída 5.** – nákup materiálu, platy a ostatní platy za provedenou práci, nákup vody, paliv, energií, neinvestiční transfery, aj.,
- **kapitálové výdaje – třída 6.** – investiční nákupy a související výdaje, investiční transfery, investiční půjčky, apod.

Příjmy a výdaje městských obvodů a městských částí

Základní nástroj finančního hospodaření tvoří u MO a MČ rozpočet. Při sestavování rozpočtu se vychází ze zákona o obcích, zákona o rozpočtových územních pravidlech, ze statutu a dalších závazných předpisů. Rozpočty všech územně členěných statutárních měst se člení na rozpočty měst, rozpočty MO a MČ. Zastupitelstvo města schvaluje rozpočet města a rozpočty MČ a MO schvalují jejich zastupitelstva. Jako první se schvaluje rozpočet města a poté rozpočty MO, MČ.

Sestavování návrhu rozpočtu a návrhu rozpočtového výhledu schvaluje zastupitelstvo města. Tyto zásady jsou závazné pro MO. Městské obvody hospodaří v souladu s rozpočtem a provádí systematickou, pravidelnou, úplnou kontrolu svého hospodaření. Rozpočty MO a MČ se musí řídit rozpočtovými pravidly.

Příjmy a výdaje statutárního města se řídí zákonem o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů a konkrétní příjmy a výdaje MO, MČ jsou dány statutem dle zákona o obcích.

Peněžní příjmy MO Statutárního města Ostrava tvoří:

- příjmy z majetku a majetkových práv,
- příjmy z vlastní hospodářské činnosti,
- příjmy z vybraných pokut uložených městským obvodem, popř. jiným městským obvodem,
- výnosy z místních poplatků, podle zákona č. 565/1990 Sb. o místních poplatcích ve znění pozdějších předpisů, s výjimkou poplatků zkomunální odpad,
- příjmy z činností organizačních složek zřízené MO,
- poplatky za ukládání odpadu na skládkách na území MO, s výjimkou skládek města, aj.¹²

Výdaje MO Statutárního města Ostravy jsou např.:

- úhrada závazků vyplývajících pro MO z plnění povinností mu uložených zákony a statutem,
- výdaje spojené s výkonem státní správy, které MO vykonává podle statutu a zvláštních právních předpisů,
- splátky úvěrů, půjček a finančních výpomocí přijatých MO,
- výdaje na podporu subjektů provádějících veřejné prospěšné činnosti,
- pokuty, sankce a náhrady škod uložené městu v důsledku porušení povinnosti MO, aj.

2.6 Finanční kontrola a audit u obcí

Hospodaření obcí podléhá finanční kontrole a jejich účetnictví podléhá auditu. Cena auditu je většinou pro obce velmi vysoká, zpravidla nevyužívají služeb zkušených auditorů, auditorských kanceláří. Vnější audit se řídí pravidly podle zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví a zákona č. 93/2009 Sb., o auditorech.

---

¹² Obecně závazná vyhláška města Ostravy č. 11/2000: Statut města Ostravy. In: Ostrava, 2013.

Finanční kontrola je upravena zákonem č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole ve veřejné správě. Podle tohoto zákona je finanční kontrola vykonávána:

- kontrolními orgány, tato kontrola se zaměřuje na kontrolu hospodaření s veřejnými prostředky při jejich vynakládání na veřejné výdaje. Jde o tzv. veřejnoprávní kontrolu, a to průběžnou a následnou,
- vnitřním kontrolním systémem – interní audit.

Průběžná veřejnoprávní kontrola se zaměřuje především na to, zda se dodržují stanovené podmínky a postupy při uskutečňování, vypořádávání a vyúčtování schválených operací, dále také jestli postupy jsou přizpůsobovány nově vzniklým rizikům a zda se provádějí včas a přesně zápisy o uskutečňování operacích ve výkazech apod.

Následná veřejnoprávní kontrola se soustřeďuje zejména na to, jestli údaje o hospodaření s veřejnými prostředky věrně zobrazují zdroje, stav a pohyb veřejných prostředků, zda tyto údaje odpovídají skutečností rozhodným pro uskutečnění veřejných příjmů, výdajů a nakládání s veřejnými prostředky, ale také jestli přezkoumané operace jsou v souladu s právními předpisy, schváleným rozpočtem, atd.

Vnitřní kontrolní systém by se měl zaměřovat na předběžnou, průběžnou a následnou kontrolu. Význam se přisuzuje internímu auditu jako nezávislému a objektivnímu zkoumání a vyhodnocování operací a vnitřního kontrolního systému. Funkčně nezávislý orgán resp. orgán uvnitř obce ho musí provádět. Zahrnuje zejména finanční audit, audit systémů a výkonu. Výsledky interního auditu by měly být uváděny souhrnně v roční zprávě, která by měla hodnotícím způsobem analyzovat výskyt závažných nedostatků v hospodaření a doporučit směry zkvalitnění hospodaření a řízení v dalším období.¹³

2.7 Majetek obcí

Majetek je z pravidla vymezován jako bohatství, neboť má hodnotu, tržní cenu, různé druhy majetku mohou být směněny na peněžní formu majetku, nebo jako vlastnictví, jako soubor vlastnických práv k majetku, tzn. možnost disponovat s majetkem podle uvážení

---

¹³ PEKOVÁ, Jitka. *Finance územní samosprávy*. 1. vyd. Praha: Wolters Kluwer Česká republika, 2011. 587 s. ISBN 978-80-7357-614-1.

vlastníka majetku. Vlastnictví majetku je proto jedním z nejdůležitějších předpokladů existence obcí.¹⁴

Obce mohou vlastnit různé druhy nemovitého majetku jako např. vodní plochy, lesy, stavby, apod. ale mohou také vlastnit movitý majetek, který je představován vnitřním zařízením v organizacích, které obce zřizují pro zabezpečení veřejných statků.

Orgány obce, zejména volené, rozhodují o způsobu využívání majetku ve svém vlastnictví. Nicméně jde o vlastnictví majetku obce jako společenství občanů žijících na daném území, nikoliv majetek členů volených orgánů. Proto také za svá rozhodnutí o hospodaření s majetkem obce odpovídají svým občanům.

Majetek primárně slouží k zabezpečování veřejných statků, ale pokud hospodaří-li obec uvážlivě se svým majetkem, může část majetku, kterou bezprostředně nepotřebuje k zajišťování veřejných statků, využívat i jiným způsobem a získávat tak další vlastní příjmy do svého rozpočtu, např. z pronájmu majetku.

Obce mohou vstupovat do smluvních vztahů, mohou nakupovat, prodávat a pronajímat vlastní movitý i nemovitý majetek, za určitých předpokladů mohou majetek i darovat. Zpravidla toto všechno upravují zákony. Obce jsou povinny pečovat o zachování a rozvoj majetku, vedení evidence majetku. Dále záměr prodat, směnit nebo darovat nemovitý majetek zveřejnit před projednáváním po dobu nejméně 15 dnů na své úřední desce, aby se případní zájemci mohli vyjádřit a nabídnout cenu. Majetek musí prodávat za cenu obvyklou v místě a čase, prodej za odlišnou cenu musí zdůvodnit.

Majetek jednotlivých obcí ČR tvoří zejména:

➤ **Hmotný majetek:**

- *nemovitosti* – pozemky, budovy, dopravní cesty, aj.,
- *movité věci* – vnitřní zařízení budov, stroje, přístroje, apod.,
- *majetková práva a pohledávky*,
- *peněžní prostředky* – hotovosti, vklady na účtech a u peněžního ústavu,
- *cenné papíry*.

---

¹⁴ HAVLAN, Petr a Jan JANEČEK. *Majetek územních samosprávných celků v teorii a praxi*. 1. vyd. Praha: Linde Praha, 2013. ISBN 978-80-7201-899-4.

➤ **Nehmotná aktiva** – software apod.

Z účetního hlediska se majetek člení:

➤ **Dlouhodobý majetek** - který je využíván dlouhodobě k zajištění úkolů a postupně se opotřebovává, jde o tzv. stálá aktiva. Tento majetek se dále člení:

- *dlouhodobý hmotný majetek* – s dobou použitelnosti než 1 rok a vyšší cenou, v ČR vyšší než 40 000 Kč (pozemky, nemovitosti, budovy, byty, movité věci, sbírky, aj.),
- *dlouhodobý nehmotný majetek* – software s dobou použitelnosti než 1 rok a cenou nad 60 000 Kč,
- *dlouhodobý finanční majetek* – střednědobé a dlouhodobé cenné papíry, obligace, peněžní prostředky na dlouhodobých terminovaných účtech, pronajaté věci, aj.

➤ **Krátkodobý majetek**, který se spotřebovává najednou, respektive v průběhu rozpočtového roku. Jedná se o krátkodobá aktiva, oběžný majetek, oběžná aktiva (zásoby, peněžní prostředky v hotovosti, šeky, ceniny, pohledávky z obchodního styku, krátkodobé cenné papíry s krátkodobou likviditou).

Z hlediska vlastnictví se v účetnictví třídí majetek v rámci pasiv:

➤ **Vlastní zdroje** – financování stálých a oběžných aktiv, tzn. majetkové, peněžní fondy atd.

➤ **Cizí zdroje** – krátkodobé dluhy a závazky se splatností do 1 roku a dlouhodobé dluhy se splatností nad 1 rok (investiční úvěry, příjmy z emise komunálních obligací).

➤ **Přechodná aktiva** – kursové pasivní rozdíly apod.

Evidence a ocenění majetku

Obce mají povinnost pečovat o svůj majetek, jak již bylo zmíněno výše. Předpokladem je i úplná a kvalitní evidence majetku, pravidelná inventarizace majetku. Informace o majetku obce – struktuře majetku, stavu majetku, jeho hodnotě, nárocích na opravy patří mezi klíčové informace, podle kterých se hodnotí bonita obce.¹⁵

Evidenci majetku upravují České účetní standardy, konkrétně standart č. 512. U dlouhodobého hmotného a nehmotného majetku vymezuje:

- oceňování majetku,

---

¹⁵ PEKOVÁ, Jitka. *Finance územní samosprávy*. 1. vyd. Praha: Wolters Kluwer Česká republika, 2011. 587 s. ISBN 978-80-7357-614-1.

- obsahové vymezení majetku,
- odpisování majetku,
- postupy účtování při pořizování a vyřazování majetku,
- účtování o pronájmu majetku,
- analytické a podrozvahové účty.

Systém evidenčních karet je jedna z možností, pomocí které se eviduje hmotný majetek. Pokud evidenční karty obsahují potřebné informace, je možné je využít pro seznam majetku tzv. věcný pasport majetku. Tento seznam by měl obsahovat údaje identifikační, lokalizační, vlastnické vztahy, cenu, technické parametry, způsob využití, ekonomické parametry, údaje o pořízení pasportu.

Majetek je předmětem inventarizace, která zahrnuje jednak přípravnou fázi, vlastní porovnání skutečného stavu majetku s účetním stavem, zjištění inventarizačních rozdílů, jejich příčin a možný způsob jejich odstranění, posouzení majetku. Může být řádná (ke dni účetní závěrky), nebo mimořádná. Inventarizace neboli zjištění skutečného stavu, se zjišťuje:

- u hmotného a některých druhů nehmotného majetku fyzickou inventarizací,
- u pohledávek, finančního majetku apod. dokladovou inventarizací,
- porovnáním skutečného stavu majetku a závazků s účetním stavem a eventuálně vyčíslit inventarizační rozdíl.

Přehled majetku z hlediska jeho struktury a zdrojů financování v peněžním vyjádření udává rozvaha. V ČR se majetek oceňuje cenou obvyklou. U některých druhů majetku se postupuje podle zákona o oceňování majetku. Způsoby ocenění mohou být:

- výnosový způsob, který určuje, jakého výnosu lze z majetku dosáhnout,
- nákladový způsob – podle nákladů které by musely být vynaloženy na pořízení majetku,
- porovnávací způsob tzn. cenou obdobného majetku,
- oceňování podle jmenovité hodnoty,
- oceňování podle účetní hodnoty, podle zákona o účetnictví,
- oceňování sjednanou cenou.

3 ANALÝZA HOSPODAŘENÍ S MAJETKEM MĚSTSKÉHO OBVODU

Následující kapitola je zaměřena na charakteristiku Statutárního města Ostravy a jeho jedné části Městského obvodu Lhotka. Porovnává vývoj rozpočtu za sledované období a částečně je zaměřena na hospodaření s majetkem. V první části je stručně popsána historie a současnost Ostravy, dále její rozpočty za sledované tři roky. Další část už je úzce zaměřena na Městský obvod Lhotka, jak na jeho hospodaření, tak na reprodukci majetku.

3.1 Statutární město Ostrava

Dějiny Ostravy začínají již v 8 století n. l. Ostrava patří k dlouho osídleným místům České republiky. Původně malá osada vznikla nad řekou Ostrá (dnes Ostravice), která jí dala jméno a dodnes ji dělí na dvě základní části, Moravskou Ostravu a Slezskou Ostravu. V roce 1763 bylo ve slezské části Ostravy objeveno bohaté ložisko kvalitního černého uhlí, což předznamenalo výraznou proměnu města. V roce 1828 založil arcibiskup Rudolf Jan hutě, nazvané po něm Rudolfovy. Později dostaly název Vítkovice a staly se jádrem rozsáhlého průmyslového rozmachu města, jehož odrazem byla přezdívka města ocelové srdce republiky. Po rozsáhlém útlumu hutního a chemického průmyslu v kombinaci se zavíráním vytěžených dolů a rozsáhlými investicemi do nápravy škod na životním prostředí se Ostrava výrazně pročistila. Více na důrazu nabírá strojírenská aktivita a další obory. Zároveň se stává výchozím bodem pro turistické regiony Jeseníky a Beskydy. Město má také celou řadu původních přírodních lokalit, z nichž je celá řada udržovaných jako chráněná území. Jedná se např. o oblasti Polanský les a Polanská niva, které jsou součástí chráněné krajinné oblasti Poodří a také oblast Vítkovic je národní kulturní památka nacházející se poblíž centra Ostravy. Zahrnuje rozsáhlý průmyslový areál Vítkovických železáren s unikátním souborem industriální architektury.¹⁶

Ostrava je statutární a krajské město na rozhraní Slezska a Moravy. Jako metropole Moravskoslezského kraje, patří mezi třetí největší město České republiky podle rozlohy a počtu obyvatel. K 1. 1. 2014 bylo ve statutárním městě zaznamenáno celkem 304 136 obyvatel. Leží na soutoku Opavy, Lučiny, Odry a Ostravice. Město o rozloze 214 km² tvoří 23 městských obvodů. Třídění městských obvodů je vymezeno ve statutu města. Městské obvody Ostravy tvoří: Hošťálkovice, Hrabová, Krásné Pole, Lhotka, Mariánské hory a Hulváky, Michálkovice, Martinov, Moravská Ostrava a Přívoz, Nová Bělá, Nová Ves,

---

¹⁶ WIKIPEDIE. *Ostrava* [online]. [cit. 2014-03-08]. Dostupné z: <http://cs.wikipedia.org/wiki/Ostrava>

Ostrava-Jih, Plesná, Petřkovice, Polanka nad Odrou, Poruba, Pustkovec, Proskovice, Radvanice a Bartovice, Slezská Ostrava, Stará Bělá, Svinov, Třebovice, Vítkovice. Dle statutu města jsou některé městské obvody dále rozděleny do částí, např. Ostrava – Jih se dále dělí Bělský Les, Dubina, Hrabůvka, Výškovice, Zábřeh.

Ostrava je podle zákona č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů, statutárním městem. Vnitřní poměry ve věcech správy statutárního města jsou uspořádány obecně závaznou vyhláškou (Statutem města Ostravy). Z tohoto statutu vyplývají i hlavní pravidla pro hospodaření městských obvodů. Ostrava vymezuje ze svého majetku část majetku, který svěřuje městským obvodům.¹⁷

Analýza rozpočtu Statutárního města Ostravy

Město a MO se při sestavování rozpočtu a hospodaření s finančními prostředky řídí zákonem o obcích, zákonem o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, dalšími předpisy a statutem města.

Čtyři základní skupiny příjmů lze charakterizovat z rozpočtu města:

- *daňové příjmy* – např. daň z příjmů FO ze závislé činnosti, daň z příjmů FO ze samostatné výdělečné činnosti, daň z přidané hodnoty, správní poplatky, daň z nemovitostí, daň z příjmu právnických osob,
- *nedaňové příjmy* – např. příjmy z vlastní činnosti, příjmy z úroků, příjmy z pronájmu majetku, přijaté sankční poplatky,
- *kapitálové příjmy* – např. příjmy z prodeje dlouhodobého majetku, příjmy z prodeje dlouhodobého finančního majetku, ostatní kapitálové příjmy,
- *transfery* – např. neinvestiční přijaté transfery od obcí, investiční převody z Národního fondu, ostatní neinvestiční přijaté transfery ze Státního rozpočtu.

Co se týče části výdajové, ta se dělí na výdaje běžné a kapitálové.

- *Běžné výdaje* – zahrnují např. platy zaměstnanců v pracovním poměru, nákup materiálu, úroky vlastní, nákup služeb, sociální dávky, aj.
- *Kapitálové výdaje* – např. budovy, haly, stroje, pozemky, nákup akcií, investiční transfery obcím, rezervy kapitálových výdajů, apod.

---

¹⁷ Obecně závazná vyhláška města Ostravy č. 11/2000: Statut města Ostravy. In: Ostrava, 2013.

Další položka co se v rozpočtu objevuje je položka financování. Financování snižuje zdroje rozpočtu města o závazky města, které představují např. splátky vydaných dlouhodobých dluhopisů dle uzavřených smluv, ale také naopak navyšuje rozpočet o zapojení nedočerpaných prostředků.

Tabulka číslo 3.1 zobrazuje vývoj rozpočtu ve sledovaných letech podle druhového třídění. Prostřednictvím položky financování dokumentuje vyrovnanost či nevyrovnanost jednotlivých rozpočtů v daném roce. Procentuální struktura zdrojů a výdajů Statutárního města Ostravy je uvedena v příloze č. 1.

Tab. 3.1 Vývoj rozpočtů Statutárního města Ostravy v letech 2011 – 2013, v tis. Kč

	2011	2012	2013
Daňové příjmy	5 759 434	5 860 476	6 947 455
Nedaňové příjmy	897 054	750 383	905 055
Kapitálové příjmy	115 369	57 922	193 493
Přijaté transfery	1 075 000	408 483	1 083 024
<i>Příjmy celkem po konsolidaci</i>	7 847 089	7 007 264	8 223 972
Běžné výdaje	6 025 427	5 459 295	5 831 442
Kapitálové výdaje	1 458 095	2 326 441	2 645 599
<i>Výdaje celkem po konsolidaci</i>	7 483 522	7 785 736	8 477 041
<i>Saldo P a V + financování s opačným znaménkem</i>	363 567	- 708 472	- 253 069

Zdroj: vlastní zpracování podle zpráv výsledků hospodaření města Ostravy

Jak je patrné z hodnot uvedených v tabulce č. 3.1, rozpočet v roce 2011 byl přebytkový. Příjmy přesahovaly výdaje o 363 567 tis. Kč. V roce 2012 a 2013 byl zaznamenán schodek rozpočtu města. Objem výdajů nebyl pokryt příjmy daného roku, a proto město muselo zapojit prostředky z minulých let. Rok 2013 zaznamenal snížení schodku o 64,28 %.

3.2 Městský obvod Lhotka

Lhotka vznikla pravděpodobně na přelomu 13. a 14. století kolonizací. V roce 1464 byla první písemná zmínka. Ves se rozprostírala na levém břehu řeky Odry. Oficiální název Lhotka byl v roce 1960 změněn na Lhotka u Ostravy. V roce 1976 došlo ke změně názvu zpět na Lhotka. Připojení k Ostravě došlo 24. dubna 1976.¹⁸

¹⁸ BRABCOVÁ, Liana. *Pozdrav z Hlučínska: pohlednice a historie*. 1. vyd. Opava: BOBR, 1995. ISBN 80-901764-1-0.

Lhotka je od 24. 11. 1990 městským obvodem Statutárního města Ostravy. Téměř celé katastrální území městského obvodu o rozloze 2,14 km² leží v hlučínské části Slezska, ale velice malá okrajová část katastru leží podle historických map na Moravě.¹⁹ K 1. 1. 2014 žije ve Lhotce 1 287 obyvatel, z toho 604 mužů, 676 žen a 7 cizinců. Městský obvod Lhotka má zřízené dvě příspěvkové organizace, kterými jsou základní škola a mateřská škola. ZŠ mohou děti navštěvovat pouze do 5. třídy, druhý stupeň základního vzdělání není v obvodu zřízen. MO je proslulý pořádáním každoroční lidové slavnosti Honění krále. Podnětem zvyku byla údajná historická příhoda z doby 30tileté války, chycení švédského krále ve slepém rameni řeky Odry.

Úřad Městského obvodu Lhotka se člení na úseky, kterými jsou:

- úsek vnitřních věcí – např. ohlášení změny místa trvalého pobytu, Czech POINT,
- úsek rozpočtu a finančního hospodaření – např. místní poplatky ze psů, legalizace,
- úsek sociálních věcí – např. doplatek na bydlení, dítě s výchovnými problémy,
- úsek stavebních a komunálních služeb – např. povolení kácení stromů.

Orgány obvodu jsou zastupitelstvo, rada a starosta. Rada městského obvodu je pětičlenná, tvoří ji starosta obvodu, místostarosta a další tři členové rady.

Zastupitelstvo (ZO) tvoří 15 členů. V jeho čele stojí starosta městského obvodu a je ZO odpovědný. ZO zřizuje výbory, které jsou zákonem povinné a těmi jsou kontrolní a finanční výbor. Tyto výbory jsou tříčlenné a v čele stojí člen zastupitelstva. Zasedání zastupitelstva městského obvodu jsou řádná a mimořádná, zastupitelstvo městského obvodu se na svém zasedání schází v souladu s ustanovením § 92 zákona 128/2000 Sb., o obcích, nejméně jedenkrát za tři měsíce. Zasedání zastupitelstva městského obvodu svolává starosta městského obvodu.

Starosta Městského obvodu Lhotka zastupuje městský obvod navenek. Je volen z řad členů zastupitelstva městského obvodu a za výkon své funkce je odpovědný zastupitelstvu městského obvodu. Svolává a zpravidla řídí zasedání zastupitelstva městského obvodu a schůze rady městského obvodu. Ze své činnosti v oblasti samostatné působnosti je odpovědný zastupitelstvu. Má právo užívat závěsný odznak se státním znakem České republiky.

---

¹⁹ WIKIPEDIE: otevřená encyklopedie. *Lhotka (Ostrava)* [online]. [cit. 2014-03-09]. Dostupné z: [http://cs.wikipedia.org/wiki/Lhotka_\(Ostrava\)](http://cs.wikipedia.org/wiki/Lhotka_(Ostrava))

Podle zákona č. 128/2000 Sb. o obcích, mohou MO a MČ mít svůj vlastní znak a vlajku. Tyto symboly byly MO Lhotka přiděleny usnesením Rady města Ostravy z 6. 9. 1994.

Obr. 3.1 Znak Městského obvodu Lhotka

3.3 Rozpočty městského obvodu Lhotka

Pro MO Lhotka je rozpočet základním řídicím nástrojem pro financování potřeb a také zabezpečení rozvoje městského obvodu na základě rozvojových koncepcí schválených zastupitelstvem MO. Příjmy a výdaje upravuje §7 a §9 zákona 250/2000 Sb. o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů. Rozpočtová skladba určuje jejich strukturu. Rozpočet předkládaný zastupitelstvu MO nemusí být v plném členění rozpočtové skladby, pokud jsou souhrnné údaje dostatečně specifikovatelné.

Tabulka č. 3.2 zachycuje vývoj rozpočtů ve sledovaném období 2011-2013. Příjmy a výdaje jsou tříděny podle druhového třídění.

Tab. 3.2 Vývoj rozpočtů Městského obvodu Lhotka v letech 2011 – 2013, v Kč

	2011	2012	2013
Daňové příjmy	680 004,11	677 552,52	722 797,33
Nedaňové příjmy	814 301,62	800 484, 25	1 603 299,10
Kapitálové příjmy	926 337,00	2 999 782,50	36 400,00
Přijaté transfery	12 139 955,00	44 600 401,60	9 327 405,33
<i>Příjmy celkem po konsolidaci</i>	14 560 597,73	49 078 220,87	11 689 901,76
Běžné výdaje	7 217 215,86	9 422 023,55	8 388 549,54
Kapitálové výdaje	6 999 269,30	39 986 378,55	4 407 405,19
<i>Výdaje celkem po konsolidaci</i>	14 216 485,16	49 408 402,39	12 795 954,73
<i>Saldo P a V + financování s opačným znaménkem</i>	344 112, 57	- 330 181,52	- 1 106 052,97

Zdroj: vlastní zpracování podle výkazu FIN 2-12 M

Pouze v roce 2011 městský obvod hospodařil s přebytkem, ostatní sledované roky zaznamenaly schodek rozpočtu, ale v roce 2013 byl schodek značně vyšší než v roce 2012. Nelze si z tabulky nevšimnout, že v roce 2012 jsou příjmy i výdaje podstatně vyšší než

v ostatních letech a to až o 76%. Toto navýšení bylo zapříčiněno výstavbou nové „Víceúčelové sportovní haly Lhotka s příslušenstvím“.

Poslední položkou v rozpočtu, neboli poslední třídou druhového třídění je položka financování. Následující tabulka č. 3.3 zachycuje obsah třídy 8. a rozdělení finančních prostředků ve sledovaném období.

Tab. 3.3 Financování rozpočtů Městského obvodu Lhotka v letech 2011-2014, v Kč

Financování	2011	2012	2013
8115 – změna stavu krt. prostředků na bank. účtech	-344 112, 57	- 250 817, 57	1 103 343, 97
8901 – operace z peněžních účtů organizace nemající charakter příjmů a výdajů vládního sektoru	0	580 999,00	2 709, 00

Zdroj: vlastní zpracování podle výkazu FIN2 – 12 M

V roce 2011 byl rozpočet přebytkový, finanční prostředky byly nevyčerpané a zvyšovaly hodnotu položky 8115 a složily jako rezerva pro případný nedostatek příjmů následujícího roku. Následující dva roky byl rozpočet schodkový, městský obvod musel zapojit k pokrytí výdajů finanční prostředky z minulých let.

Další část práce je zaměřena na vývoj rozpočtů Městského obvodu Lhotka z pohledu běžného a kapitálového rozpočtu. Oddělení běžné části rozpočtu od dlouhodobého kapitálového hospodaření umožňuje analyzovat, na co jsou použity daňové a nedaňové příjmy, dále umožňuje analyzovat nutnost využívání transferů a jednotlivých druhů výdajů, možnosti a nutnost využívání návratných příjmů a tedy i vliv zadlužení a způsobu umořování dluhu na hospodaření daného článku městského obvodu. Tabulky č. 3.4 a č. 3.5 uvádí přehledy výdajů a příjmů běžného a kapitálového rozpočtu.

Tab. 3.4 Vývoj příjmů a výdajů běžného rozpočtu MO Lhotka, v letech 2011-2013, v Kč

	2011	2012	2013
Daňové příjmy	680 004,1	677 552,5	722 797,3
Nedaňové příjmy	814 301,6	800 484,3	1 603 299,1
Neinvestiční transfery	5 685 334,0	6 054 509,8	5 695 310,0
<i>Příjmy běžného rozpočtu celkem</i>	<i>7 179 639,7</i>	<i>7 532 546,6</i>	<i>8 021 406,4</i>
<i>Běžné výdaje</i>	<i>7 217 215,9</i>	<i>9 422 023,6</i>	<i>8 388 549,5</i>
SALDO běžného rozpočtu	- 37 576,2	- 1 889 477,0	- 367 143,1

Zdroj: vlastní zpracování podle výkazu FIN2 – 12 M

Běžný rozpočet je bilancí běžných příjmů a běžných výdajů, z nichž většina se každoročně pravidelně opakuje. Velikost salda běžného rozpočtu závisí na objemu jeho příjmů a výdajů v daném roce. V sledovaném období byl běžný rozpočet pokaždé schodkový. Příjmy běžného rozpočtu nestačily na pokrytí výdajové části rozpočtu a záporné saldo tak snižuje zdroje kapitálového rozpočtu. Nejnižší schodek byl v roce 2011, ve výši 38 tis. Kč.

Tab. 3.5 Vývoj P a V kapitálového rozpočtu MO Lhotka, v letech 2011-2013, v Kč

	2011	2012	2013
Kapitálové příjmy	926 337,0	2 999 782,5	36 400,0
Investiční transfery	6 454 621,0	38 545 891,8	3 632 095,3
Saldo běžného rozpočtu	- 37 576,2	- 1 889 477,0	- 367 143,1
<i>Příjmy kapitálového rozpočtu celkem</i>	7 343 381,8	39 656 197,3	3 301 352,2
Kapitálové výdaje	6 999 269,3	39 986 378,5	4 407 405,2
SALDO kapitálového rozpočtu	344 112, 5	- 330 181,2	- 1 106 053,0

Zdroj: vlastní zpracování podle výkazu FIN2 – 12 M

Příjmy kapitálového rozpočtu byly nejnižší v roce 2013, tvořily pouze 36 tis. Kč. Městský obvod Lhotka musel použít k pokrytí kapitálových výdajů finanční prostředky z minulých let.

3.3.1 Analýza vybraných tříd příjmů a výdajů městského obvodu

Podrobnější přehled příjmů a výdajů zobrazuje výběr daňových příjmů a kapitálových výdajů. Daňové příjmy MO zahrnují zejména poplatky a daň z nemovitostí. Co se týče kapitálových výdajů, ty obsahují hlavně investiční, běžně se neopakující výdaje. Výčet vybraných příjmů a výdajů je uveden v tabulkách č. 3.4 a č. 3.5.

Tab. č. 3.6 Analýza daňových příjmů v letech 2011-2013, v Kč

DAŇOVÉ PŘÍJMY	2011	2012	2013
Poplatek ze psů	21 852,00	22 608,00	23 923,00
Poplatek za užívání veřejného prostranství	240,00	X	X
Poplatek za provozovaný výherní hrací stroj	40 000,00	X	X
Odvod výtěžku z provozování výherních loterií	14 577,00	10 986,00	X
Správní poplatky	72 360,00	50 380,00	82 137,00
Daň z nemovitostí	530 975,11	593 578,52	616 737,33
CELKEM	680 004, 11	677 552, 52	722 797, 33

Zdroj: vlastní zpracování podle výkazu FIN2 – 12 M

Tab. č. 3.7 Analýza kapitálových výdajů v letech 2011-2013, v Kč

KAPITÁLOVÉ VÝDAJE	2011	2012	2013
Silnice	678 108,30	7 174 290,80	716 031,86
Předškolní zařízení	X	X	3 198 992,77
Ostatní záležitosti pozemních komunikací	X	X	X
Odvádění a čištění odpadních vod a kanalizací	6 079 578,00	X	X
Ostatní záležitosti předškolní výchovy a základní vých.	69 000,00	X	X
Ostatní záležitosti kultury, církví	117 840,00	X	X
Sportovní zařízení v majetku obce	179 700,00	32 812 087,75	492 380,56
Činnost místní správy	X	X	X
CELKEM	6 999 269, 30	39 986 378, 55	4 407 405, 19

Zdroj: vlastní zpracování podle výkazu FIN2 – 12 M

Z uvedených tabulek jsou zjištěny rozdíly jak v daňových příjmech tak kapitálových výdajích za sledované období. Daňové příjmy se od roku 2011 snižovaly, bylo to zapříčiněno odstraněním z provozu výherní hrací stroj. Největší daňový příjem MO získává prostřednictvím daně z nemovitostí, pohybuje se okolo 500-600 tis. Kč za rok. V roce 2011 městský obvod investoval 90,3 % celkových kapitálových výdajů do vybudování dešťové kanalizace, kanalizace a komunikace. Následující rok bylo zaznamenáno vysoké zvýšení kapitálových výdajů a to díky vybudování víceúčelové sportovní haly na území městského obvodu. Pouze v roce 2013 se v uvedených výdajích objevují výdaje na předškolní zařízení. Městský obvod Lhotka v tomto roce investoval do rekonstrukce mateřské školy.

Objem prostředků městského obvodu na opravy a udržování majetku znázorňuje níže uvedená tabulka.

Tab. č. 3.8 Výdaje městského obvodu na opravy a údržbu v letech 2011-2013, v Kč

	2011	Podíl v %	2012	Podíl v %	2013	Podíl v %
Výdaje na opravy a údržbu	359 453,0	1,5	872 349,4	1,4	157 034,0	0,8
Ostatní běžné výdaje	23 453 679,8	98,5	60 381 199,6	98,6	19 962 307,3	99,2
Běžné výdaje celkem	23 813 133,2	100	61 253 549,0	100	20 119 341,3	100

Zdroj: vlastní zpracování podle výkazu FIN2 – 12 M

Prostředky vynaložené na opravy a údržbu v MO Lhotka představovaly v průměru 1,24% z celkových běžných výdajů. Jak vyplývá z finančních výkazů obvodu, jednoznačně nejvíce financována oblast byla oblast místních komunikací. Další prostředky směřovaly na průběžné

opravy budov ve vlastnictví obvodu, prostředky na opravy územního rozvoje, sportovního zařízení, komunálních služeb aj.

3.3.2 Dotační prostředky Městského obvodu Lhotka

Přijaté dotace, třída 4. podle druhového třídění, jsou jednak neinvestiční neboli běžné a jednak investiční neboli kapitálové. Většina dotací plyne do rozpočtu MO ze státního rozpočtu. Další skupinou dotací jsou dotace, které MO získávají na základě žádosti od správců některých rozpočtových kapitol – ministerstev v rámci grantových programů např. MŽP ČR, MK ČR.²⁰

Podíly dotačních prostředků v rozpočtu MO ovlivňuje rekonstrukci, údržbu i rozšiřování majetku městského obvodu. Následující část práce je zaměřena na vývoj dotací v Městském obvodu Lhotka v období tří let. Pozornost je věnována na objem dotací v rámci celkových příjmů, dále na vývoj nenárokových dotací z hlediska investiční a neinvestiční povahy. Zastoupení dotací v celkových příjmech MO uvádí tabulka č. 3.9 a dále v procentním vyjádření tabulka č. 3.10. Uvedené údaje v tabulkách jsou po konsolidaci příjmů.

Tab. č. 3.9 Příjmy Městského obvodu Lhotka v letech 2011-2013, v Kč

	2011	2012	2013
Příjmy vlastní	2 420 642,7	4 477 819,3	2 362 496,5
Transfery	12 139 955,0	44 600 401,6	9 327 405,3
Příjmy celkem	14 560 597,7	49 078 220,9	11 689 901,8

Zdroj: vlastní zpracování podle výkazu FIN2 – 12 M

Tab. č. 3.10 Procentní podíl vlastních příjmů a transferů na příjmech celkových v Městském obvodu Lhotka v letech 2011-2013, v %

	2011	2012	2013
Příjmy vlastní	16,6 %	9,1%	20,2%
Transfery	83,4%	90,9%	79,8%
Příjmy celkem	100%	100%	100%

Zdroj: vlastní zpracování podle výkazu FIN2 – 12 M

Objem dotačních prostředků v příjmech městského obvodu tvořily hlavní část příjmů, v rámci hodnoceného období se v průměru jejich výše pohybovala okolo 84,7 % z celkových příjmů. Nejvyšší hodnoty byly zaznamenány v roce 2012, kdy se jejich výše pohybovala

²⁰ PEKOVÁ, Jitka. *Finance územní samosprávy*. 1. vyd. Praha: Wolters Kluwer Česká republika, 2011. 587 s. ISBN 978-80-7357-614-1.

okolo 45 mil. Kč. Nejnižší objem těchto prostředků získal MO v roce 2013. V tomto roce poskytnuté prostředky tvoří necelých 80% objemu celkových příjmů. Příjmy vlastní obsahovaly pouze poplatky ze psů, poplatky za užívání veřejného prostranství, správní poplatky a daň z nemovitostí, která v MO tvořila největší část z vlastních příjmů.

Nárokové dotace jsou pravidelně se opakující dotační prostředky v MO, patří k nim dotace na výkon školství a státní správy, v případě konání voleb, pak volební náklady a také na dopravní obslužnost. Možnost zvýšit objem dotací v rozpočtu MO využila obec formou podání žádosti na konkrétní akci ať už investiční nebo neinvestiční akci. Rozdělení dotačních prostředků z pohledu nárokovosti zobrazuje následující tabulka, údaje jsou uvedeny po provedení konsolidace.

Tab. č. 3.11 Transfery Městského obvodu Lhotka v letech 2011-2013, v Kč

	2011	% podíl	2012	% podíl	2013	% podíl
Nárokové transfery	5 575 334,0	45,9	5 810 905,0	13	5 646 900,0	60,5
Nenárokové transfery	6 564 621,0	54,1	38 789 496,6	87	3 680 505,3	39,5
Transfery celkem	12 139 955,0	100	44 600 401,6	100	9 327 405,3	100

Zdroj: vlastní zpracování podle výkazu FIN2 – 12 M

Výše nárokových transferů se v MO pohybovaly každý rok přibližně na srovnatelné úrovni a to v rozmezí 5 500 – 5 900 tis. Kč. Největší podíl v nárokových dotacích tvořil účet 4121 ve finančním výkaze, který představoval neinvestiční přijaté transfery od obcí. V roce 2012 měly nárokové transfery nejmenší podíl, dosahovaly pouhých 13% z celkových transferů. Z důvodu největšího přijatého nenárokového transferu od obcí ve výši 38 546 tis. Kč. Tento transfer byl poskytnut MO na vybudování víceúčelové sportovní haly na území MO a na opravu komunikace. Další transfery, ne už tak finančně výrazné, tvořily konkrétně dotace na sociálně právní ochranu dětí, školství a plavecký výcvik, dotace na kulturní akce, transfer ze SR na sociální dávky, dotace z magistrátu města Ostravy na technickou infrastrukturu.

V další části je provedena analýza nenárokových dotací ve členění na investiční a neinvestiční prostředky zaměřené na majetek městského obvodu. Výše těchto prostředků se odvíjela podle toho, jak byla daná akce finančně náročná a podle stanovených podmínek u jednotlivých dotačních limitů. Dotace investiční povahy souvisí s pořízením DHM nebo DNM, případně s rekonstrukcí či modernizací majetku již vedeného v evidenci MO. Tabulka č. 3.10 uvádí výše zmíněnou analýzu nenárokových dotací.

Tab. č 3.12 Investiční a neinvestiční transfery MO v letech 2011-2013, v Kč

	2011	% podíl	2012	% podíl	2013	% podíl
Inv. Transfery	6 454 621,0	98,32	38 545 891,8	99,37	3 632 095,3	98,68
Neinv. Transfery	110 000,0	1,68	243 604,8	0,63	48 410,0	1,32
Celkem	6 564 621,0	100	38 789 496,6	100	3 680 505,3	100

Zdroj: vlastní zpracování podle výkazu FIN2 – 12 M

Investiční transfery v městském obvodu tvořily v průměru celých 98,8 % nenárokových transferů. MO z velké části získával investiční transfery na opravu, modernizaci komunikací a majetku. Rok 2012 zaznamenal největší investiční transfer. Městský obvod Lhotka získal investiční dotaci z Magistrátu města Ostravy na vybudování již výše zmíněné víceúčelové sportovní haly s příslušenstvím a ještě k tomu přibyl transfer na rekonstrukci městské komunikace na ulici Stará čtvrť ve výši 7 174 tis. Kč.

Neinvestiční transfery tvořily opravdu malou část v rozpočtu. Pohybovaly se okolo 1-2% z celkových nenárokových transferů. V roce 2011 MO obdržel kulturní grant na lidovou slavnost ve výši 40 tis. Tento kulturní grant obdržel MO i v roce následujícím, ale ještě k němu přibyla dotace z Magistrátu města Ostravy na vybavení víceúčelové haly ve výši 150 tis. Kč. Podíl neinvestičních dotací a dokonce celkových nenárokových dotací v roce 2013 byl nejnižší za sledované období. Neinvestiční transfer tvořil pouhých 48 tis. Kč, což bylo o 61 tisíc méně než v roce 2011 a o 195 tis. méně než v roce 2012.

3.3.3 Stavby dlouhodobého hmotného majetku městského obvodu

Kapitálové výdaje způsobují navýšení dlouhodobého hmotného majetku vedeného v evidenci MO. Níže jsou uvedeny stavy DHM podle druhu pořízeného majetku.

Tab. č. 3.13 Stavby DHM Městského obvodu Lhotka v letech 2011-2013, v Kč

DHM	2011	% podíl	2012	% podíl	2013	% podíl
Pozemky	46 471 545,8	32,6	47 421 201,2	26,5	47 495 332,9	26,4
Stavby	91 545 974,8	64,3	127 777 613,4	71,4	129 156 636,5	71,7
Samostatné movité věci	1 899 697,6	1,3	1 564 009,6	0,9	2 056 390,1	1,1
DDHM	1 319 684,6	0,9	1 448 834,1	0,8	1 531 251,1	0,8
NDHM	1 217 308,3	0,9	687 507,3	0,4	24 516,0	0,0
DHM CELKEM	142 454 211,1	100	178 899 165,6	100	180 264 126,7	100

Zdroj: vlastní zpracování podle rozvahy MO

Největší objem prostředků MO investoval ve sledovaném období do staveb. Velký nárůst byl zaznamenán v roce 2012 o 36 231 tis. Kč, oproti předcházejícímu roku. Toto zvýšení bylo zapříčiněno hlavně z důvodu výstavby „Víceúčelové sportovní haly Lhotka s příslušenstvím“. Výstavba haly proběhla v prosinci roku 2012 a byla zařazena do staveb. Co se týče pozemků, samostatných movitých věcí a drobného dlouhodobého hmotného majetku nebyly zaznamenány žádné velké výkyvy. V roce 2011 byl dost velký podíl nedokončeného dlouhodobého hmotného majetku oproti následujícímu vývoji. Městský obvod v tomto roce zařadil do NDHM projektovou dokumentaci k akci „Obratiště na ul. Televizní“ ve výši 22 tis. Kč a také její dílčí plnění ve výši 632 tis. Kč, dále dokumentaci pro územní řízení „Víceúčelová sportovní hala Lhotka s příslušenstvím“ ve výši 146 tis. Kč a s tím související přípravné (geologické) práce ve výši 34 tis. Kč, aj. Graf se stavy dlouhodobého hmotného majetku je uveden v příloze č. 2.

3.4 Pravidla pro hospodaření s majetkem městského obvodu

Městským obvodům je svěřen majetek Statutárního města Ostravy dle statutu města:

- a) se kterým hospodařily městské obvody ke dni 12. 11. 2000, přičemž se má za to, že hospodařily pouze s tím majetkem, který jim byl svěřen podle předchozích právních předpisů,
- b) označený rozhodnutím orgánu města jakožto majetek svěřený městským obvodům po dni 12. 11. 2000 dle tohoto ustanovení statutu, včetně peněz a finančního majetku v souladu se statutem,
- c) který nabudou majetkoprávními úkony učiněnými v souladu se statutem,
- d) který nabudou vlastní investiční činností, s výjimkou inženýrských sítí. Tato výjimka se nevztahuje na vybudovanou dešťovou kanalizaci,
- e) který nabudou v souladu s ustanovením § 135 odst. 1 zák. č. 40/1964 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů, a to s výjimkou psů a inženýrských sítí.²¹

Město a MO užívají majetek města k výkonu své působnosti přednostně, bezesmluvně a bezúplatně za podmínek stanovených radou města nebo obvodu.

MO jsou povinny ve vztahu k majetku města, který jim byl svěřen, plnit povinnosti zejména plynoucí z právních předpisů a z pokynů orgánů města, a to:

---

²¹ Obecně závazná vyhláška města Ostravy č. 11/2000: Statut města Ostravy. In: Ostrava, 2013.

- a) udržovat majetek v dobrém stavu,
- b) vést účetní a další evidenci majetku,
- c) plnit ohlašovací povinnosti a oznamovat městu převod nemovitého majetku,
- d) předkládat městu spolu s oznámením o prodeji nemovitého majetku také kopie příslušných kupních smluv.
- e) provádět inventarizaci majetku ke dni řádné nebo mimořádné roční účetní závěrky,
- f) provádět soustavně a důsledně všechna nezbytná organizační, bezpečnostní a protipožární opatření k tomu, aby se předešlo poškození, zničení nebo zneužívání tohoto majetku, aj.²²

Ze statutu města se MO svěřuje rozhodování o majetkových právních úkonech. Omezuje-li tento statut pravomoc orgánů MO rozhodnout o některém majetkoprávním úkonu určitým limitem, např. dotace, bezúročné půjčky, vztahuje se každý takovýto limit výhradně k prostředkům daného MO.

MO jsou povinny udržovat městskou zeleň, místní komunikace včetně autobusových a trolejbusových zastávek, jiná veřejná prostranství včetně porostů, pomníků, soch a jiných věcí obdobného charakteru, které se nacházejí na jejich území, a to i v případě, že se jedná o majetek města, jenž nebyl MO svěřen na náklady ze svého rozpočtu. Rovněž jsou povinny vést v podrozvahové evidenci tento majetek, opravovat jej a navrhopvat městu jeho případnou likvidaci.

Majetek je podle své povahy, funkce a účelu rozdělen dle těchto základních skupin:

- dlouhodobý nehmotný majetek (DNM),
- dlouhodobý hmotný majetek (DHM),
- finanční majetek (FM),
- zásoby,
- peněžní prostředky (PP),
- pohledávky,
- podrozvahová evidence.

DNM a DHM byly popsány výše, proto je dále popsán pouze FM, zásoby, PP a podrozvahová evidence.

---

²² Obecně závazná vyhláška města Ostravy č. 11/2000: Statut města Ostravy. In: Ostrava, 2013.

Finanční majetek se dělí také na dlouhodobý a krátkodobý. Dlouhodobý majetek obsahuje cenné papíry a podíly, které budou v držení déle než 1 rok, soubory movitých a nemovitých věcí pronajímaných jako celek podle zákona o dani z příjmů, aj. Finanční majetek krátkodobý tvoří např. volné finanční zdroje, evidované na finančních fondech, krátkodobé vkladové cenné papíry majetkové povahy, apod. Do položky FM majetek také patří peníze, šeky, ceniny, poukázky k zúčtování, peněžní zůstatky na bankovních účtech.

Zásoby obsahují materiál do okamžiku spotřeby a to především suroviny, které při výrobním procesu přecházejí zcela nebo z části do výroby a tvoří jeho podstatu, náhradní díly, obaly a obalové seriály, pomocné látky, zvířata, apod.

Peněžní prostředky jsou PP na bankovních účtech, hotovost v pokladně, ceniny, poukázky.

Na podrozvahových účtech se sledují skutečnosti, jejíž znalost je podstatná pro posouzení majetkoprávní situace a ekonomických zdrojů, které lze využít. Jde především o využívání cizího majetku, ke kterému nemá město vlastnické právo, dále evidence práv, o kterých se neúčtuje a další. Podrobný popis účtů podrozvahové evidence jsou uvedeny ve Směrnici č. 1/2007 pro nakládání s finančními prostředky, postupy v účetnictví a další ustanovení.

3.4.1 Reprodukce majetku města a městského obvodu

Jak bylo výše zmíněno, diplomová práce se týká problematiky majetku statutárního města a městského obvodu a z tohoto se bude práce dále zaměřovat na Městský obvod Lhotka, který je úzce spjat se Statutárním městem Ostrava.

Statutární město Ostrava je povinno podle vyhlášky č. 410/2009 Sb., v platném znění, kterou se provádějí některá ustanovení zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů, odpisovat DHM a DNM, soubory tohoto majetku včetně technického zhodnocení, který využívá ve své hlavní a hospodářské činnosti. Zásady pro oceňování, evidenci a nakládání s majetkem upravuje směrnice Statutárního města Ostravy č. 2/2007 pro evidenci majetku. Městský obvod Lhotka se řídí stejnými pravidly jako statutární město.

Zásady pro oceňování majetku

Oceňování majetku se provádí v souladu s § 24 až 28 zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů k okamžiku uskutečnění účetního případu následujícími cenami:

- pořizovací cenou,

- reprodukční pořizovací cenou,
- vlastními náklady.

Pořizovací cena (PC) je cena, za kterou byl majetek pořízen a náklady s jeho pořízením související. PC u dlouhodobého nehmotného majetku je cena pořízení tohoto majetku včetně nákladů spojených s pořízením nehmotných produktů. U dlouhodobého hmotného majetku PC je cena pořízení hmotného nebo nehmotného majetku včetně nákladů spojených s jeho pořízením, do doby uvedení do stavu způsobilého k užívání. Součástí PC dlouhodobého hmotného majetku nejsou např. penále, poplatky, nájemné za stavební pozemek, aj.²³

Reprodukční pořizovací cena je cena, za kterou by byl majetek pořízen v době, kdy o něm účtuje. Touto cenou se oceňuje dlouhodobý hmotný a nehmotný majetek nabytý darováním, dlouhodobý nehmotný a hmotný vytvořený vlastní činností, pokud je reprodukční pořizovací cena menší než vlastní náklady, dlouhodobě hmotný majetek bezúplatně pořízený z finančního leasingu, majetek nově zjištěný a v účetnictví dosud nezachycený.

Vlastní náklady, tento způsob ocenění se použije v případě majetku hmotného (HM) a nehmotného (NM) vytvořeného vlastní činností.

Technické zhodnocení

Technickým zhodnocením majetku se rozumí stav, kdy dojde ke změně technických parametrů a užitných vlastností majetku. Zahrnuje výdaje na dokončené přístavby, nástavby, a stavební úpravy, modernizace a rekonstrukce majetku, pokud převýšily u jednotlivého majetku částku 40 000 Kč (resp. 60 000 Kč) v kalendářním roce. U technického zhodnocení, které snižuje užitné hodnoty majetku, je třeba vyčíslit, odborně odhadnout hodnotu částečné likvidace původního majetku a zajistit snížení majetku o vyřazenou hodnotu (tzv. částečná likvidace majetku). V případě, že pro odhad nejsou podklady, nebude vyřazení provedeno. Technické zhodnocení je vždy hrazeno z investičních výdajů, mezi které řadíme výdaje na:

- *rekonstrukci* – zásah do majetku, který má za následek změnu účelu použití nebo technických parametrů,
- *modernizaci* – rozšíření vybavenosti nebo použitelnosti majetku,

---

²³ Směrnice č. 2/2007: Pro evidenci majetku. In: Ostrava, 2013.

- *přístavba* - výdaje na přístavby, nástavby a stavební úpravy jsou technickým zhodnocením, pokud jsou s původní stavbou provozně spojeny. Nedílnou součástí je i technické vybavení stavebních děl zahrnující vnitřní rozvody, vytápění, venkovní osvětlení apod.

Neinvestiční výdaje

Neinvestiční výdaje nevstupují do ceny DM a jsou vynakládány na opravu a udržovací práce. Oprava odstraňuje částečné fyzické opotřebení nebo poškození za účelem uvedení do předchozího nebo provozuschopného stavu. Udržováním se zpomaluje fyzické opotřebení, předchází se poruchám a odstraňují se drobnější závady.

3.4.2 Zásady evidence majetku

Evidenci majetku zabezpečuje operativní evidence, kterou vedou příslušné odbory, organizační složky a městská policie – správci majetku, a účetnictví na syntetických a analytických účtech které vede odbor financí a rozpočtu. O majetku ve vlastnictví města účtují i příspěvkové organizace zřízené Statutárním městem Ostrava, kterým je tento majetek předán k hospodaření zřizovacími listinami. Rozdělujeme operativní a účetní evidenci majetku.

Operativní evidence vedou všechny odbory, organizační složky a městská policie, které za majetek odpovídají, provádí jeho inventury a při inventarizaci spolupracují s Ústřední inventarizační komisí a odborem financí a rozpočtu. Majetek města a MO evidují příslušné odbory, organizační složky a městská policie v modulu MAJ systému GINIS, na tiskopisech a skladních kartách. Podkladem pro evidenci v tomto modulu je faktura, dodací list, předávací protokol nebo jiný doklad jako nabývací právní titul. Operativní evidence obsahuje především údaje identifikační: název nebo popis majetku, číselné označení, datum pořízení, uvedení do užívání, ocenění, umístění, datum a způsob zařazení (vyřazení), údaje o množství a ocenění, způsob financování (např. dotace), uplatněný odpočet DPH, majetek určený k prodeji, a další vzhledem k účelu pořízeného majetku.²⁴

Účetní evidence zabezpečuje sledování majetku, pohledávek a závazků v souladu se směrnou účtovou osnovou a Českými účetními standardy, rozpočtovou skladbou, účetními výkazy a vlastními potřebami města.

---

²⁴ Směrnice č. 2/2007: Pro evidenci majetku. In: Ostrava, 2013.

3.4.3 Nakládání s majetkem

Způsoby pořízení

Dlouhodobý majetek se pořizuje zejména:

- a) koupí nebo zhotovením na základě smlouvy o dílo,
- b) vytvořením vlastní činností,
- c) bezúplatným nabytím (darováním),
- d) převodem na základě zákonů,
- e) rozhodnutím státního orgánu,
- f) směnou.

❖ Zařazení jednotlivých majetkových položek do majetku města

DNH a DHM se stávají věci uvedené do užívání. Dlouhodobým finančním majetkem se stávají věci okamžikem uskutečnění určitého případu. Nemovitosti se stávají majetkem dnem vzniku právních účinků vkladu do katastru nemovitostí, nebo dnem účinnosti zákona, nebo jiného právního předpisu, kterým dochází k převodu vlastnických práv majetku.

❖ Zařazení majetku pořízeného koupí nebo zhotovením na základě smlouvy o dílo

Při pořízení DM jsou výdaje vedené na účtech pořízení (041, 042, 043). Umělecké předměty, které v daném roce převýší částku 40 000 Kč a jsou součástí stavby, zvyšují hodnotu stavby, budovy. Pokud pořizovací cena dodatečně pořizovaného uměleckého předmětu spolu s dalším technickým zhodnocením budovy nepřevýší částku 40 000 Kč, vede se pouze v operativní evidenci.

❖ Zařazení majetku pořízeného bezúplatným nabytím

Na základě darovací smlouvy se uskutečňuje převod vlastnických práv k majetku bezúplatným převodem.

❖ Zařazení majetku na základě zákonů a jiných právních předpisů

Převod vlastnických práv k majetku na základě zákonů a jiných právních předpisů se uskutečňuje na základě smluvních dokumentů (např. delimitační protokoly, předávací protokoly).

Vyřazování majetku

Nejčastěji se vyřazuje:

- majetek přebytný – není využíván k plnění úkolů a zajišťování potřeb magistrátu, ale může být využíván městskými obvody nebo jinými subjekty;
- majetek neupotřebitelný – v důsledku fyzické a morální opotřebovanosti nevyužitelný pro potřeby města, městských obvodů nebo jinými subjekty.²⁵

Dlouhodobý majetek se vyřazuje zejména:

- a) prodejem,
- b) fyzickou likvidací,
- c) vkladem do obchodní společnosti,
- d) bezúplatným převodem (darováním),
- e) v důsledku škody nebo manka,
- f) směnou,
- g) trvalým zastavením pořizování majetku (tzv. zmařený projekt).

- *Vyřazení dlouhodobého majetku z majetku města*

Návrh na vyřazení majetku předkládá orgánům města odbor, organizační složka a městská policie, která vede operativní evidenci majetku, a to na základě vyhodnocení stavu a využití majetku v průběhu roku nebo na základě doporučení inventarizační komise. V případě trvalého zastavení pořizování majetku se celý pořizovaný majetek při svém vyřazení odepíše do nákladů.

- *Vyřazení majetku v důsledku prodeje, bezúplatného převodu, vkladu do obchodní společnosti*

Odbor, organizační složka a městská policie, která vede operativní evidenci majetku, zajišťuje prodej, bezúplatný převod a vklad majetku do obchodní společnosti.

- *Vyřazení majetku fyzickou likvidací*

Majetek, který nelze prodat, převést apod. a o kterém příslušný orgán města rozhodne, že má být zlikvidován, se fyzicky zlikviduje.

---

²⁵ Směrnice č. 2/2007: Pro evidenci majetku. In: Ostrava, 2013.

- *Vyřazení majetku v důsledku škody nebo manka*

V případě, že zaměstnanec způsobil škodu na majetku města nebo zavinil manko, řeší tuto situaci škodní komise. V případě, že škodu na majetku města zapříčinila cizí osoba, řeší škodu Policie České republiky.

- *Vyřazení nemovitostí z majetku města*

Nemovitosti se z majetku města vyřazují z důvodů jejich prodeje, demolice nebo směny, svěření městskému obvodu, předání k hospodaření příspěvkové organizaci, nepeněžitý vkladu právnické osobě, zánikem pozemku dle geometrického plánu nebo jejich včlenění do jiných pozemků.

3.4.4 Pravidla pro účetní odpisování majetku

Jak již bylo zmíněno výše, Městský obvod Lhotka je povinný odpisovat dlouhodobý hmotný a nehmotný majetek, soubory tohoto majetku včetně technického zhodnocení, který využívá ve své hlavní a hospodářské činnosti.

Existuje i majetek, který má výjimku z odepisování. Do tohoto majetku řadíme:

- umělecká díla, která nejsou součástí stavby, sbírky muzejní povahy, movité kulturní památky, předměty kulturní hodnoty apod.,
- finanční majetek,
- pohledávky,
- zásoby,
- nedokončený DNM, DHM a technické zhodnocení, pokud není uvedeno do stavu způsobilého k užívání,
- pozemky,
- drobný dlouhodobý majetek,
- DM, který se podle zákona oceňuje reálnou hodnotou,
- DNM a DHM, pokud tento majetek má účetní jednotka v pronájmu nebo ve výpůjčce,
- kulturní památky, sbírky muzejní povahy, předměty kulturní hodnoty a církevní stavby, pokud není známa jejich pořizovací cena a jsou oceněny ve výši 1,- Kč.

Před zahájením odpisování je nutno provést kategorizaci dlouhodobého majetku dle „Klasifikace produkce CZ-CPA a klasifikace stavebních děl CZ-CC. Dlouhodobý majetek,

který není v kategorizaci uveden, se zařadí s přihlédnutím k charakteru majetku uváděného v účetních odpisových skupinách nebo podle srovnatelné doby jeho používání. V případě souboru dlouhodobého majetku se postupuje obdobně.²⁶

Odpisy DHM a DNM majetku jsou prováděny podle odpisového plánu schválného radou města.

Odpisový plán obsahuje název majetku, inventární číslo, číslo odpisové skupiny, datum uvedení majetku do užívání, dobu použitelnosti DM, roční odpisovou sazbu, vstupní cenu, oprávky, zůstatkovou cenu, výši transferu, výši odepsaného transferového podílu.

Změnu odpisového plánu je možné provést pouze na počátku účetního období, v průběhu účetního období nelze odpisový plán měnit.

Pro účely sestavení odpisového plánu je v tabulkách č. 1 a č. 2 stanovena pro jednotlivé odpisové skupiny doba používání majetku v letech a závazné roční odpisové sazby. V případě zjištění, zejména při inventarizaci majetku, že odhadovaná doba použitelnosti konkrétního dlouhodobého majetku neodpovídá stanovenému odpisovému plánu, je povinen správce majetku zohlednit tuto skutečnost a odpisový plán upravit.

Tabulka č. 3.14 Odpisové skupiny a stanovená doba používání

Účetní odpisová skupina	Stanovená doba používání v letech	Účetní odpisové procento
I.	5	20
II.	8	12,5
III.	12	8,33
IV.	20	5
IV – dopravní prostředky	12	8,33
IV. – chladicí a mrazicí zařízení, pračky, sušičky a myčky na nádobí	12	8,33
V.	30	3,33
VI.	50	2
VII.	80	1,25

Zdroj: interní materiály St. města Ostravy

²⁶ Směrnice č. 2/2007: Pro evidenci majetku. In: Ostrava, 2013.

Tabulka č. 3.15 Dlouhodobý nehmotný majetek a doba používání

Dlouhodobý nehmotný majetek	Stanovená doba používání v letech
audiovizuální dílo, software a obdobné produkty	3
nehmotné výsledky výzkumu a vývoje, licence a obdobná práva a ostatní dlouhodobý majetek s výjimkou studií, záměrů, analýz, plánů a obdobných produktů	8
lesní hospodářské osnovy	12
studie, záměry, analýzy, plány a obdobné produkty	20

Zdroj: interní materiály St. města Ostravy

Statutární město Ostrava i Městský obvod Lhotka do 31. 12. 2010 majetek neodepisovali, jeho evidence je uvedena v pořizovací ceně. K 31. 12. 2011 MO provedl (dle vyhlášky č. 410/2009 Sb., v plném znění, kterou se provádí některá ustanovení zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů a v souladu s Českým účetním standardem pro některé vybrané účetní jednotky č. 708) odepisování dlouhodobého majetku, dopočet opravek dlouhodobého majetku za období, po který dlouhodobý majetek užíval a neodepisoval.

DHM majetek se člení také na stavby, budovy a ostatní movité věci. Majetek obvodu je každoročně inventarizován a jeho hodnota se projevuje v účetních výkazech městského obvodu. Následující tabulka ukazuje majetek určený k odepisování. Hodnota majetku vychází z provedené inventarizace k 31. 12. 2013.

Tab. č. 3.16 Přehled odpisovaného DHM k 31. 12. 2013, v Kč

Druh majetku	Pořizovací cena
Stavby	92 843 864
Budovy	37 527 245
Samostatné movité věci	2 056 390
DHM celkem	132 427 499

Zdroj: interní materiály Městského obvodu Lhotka

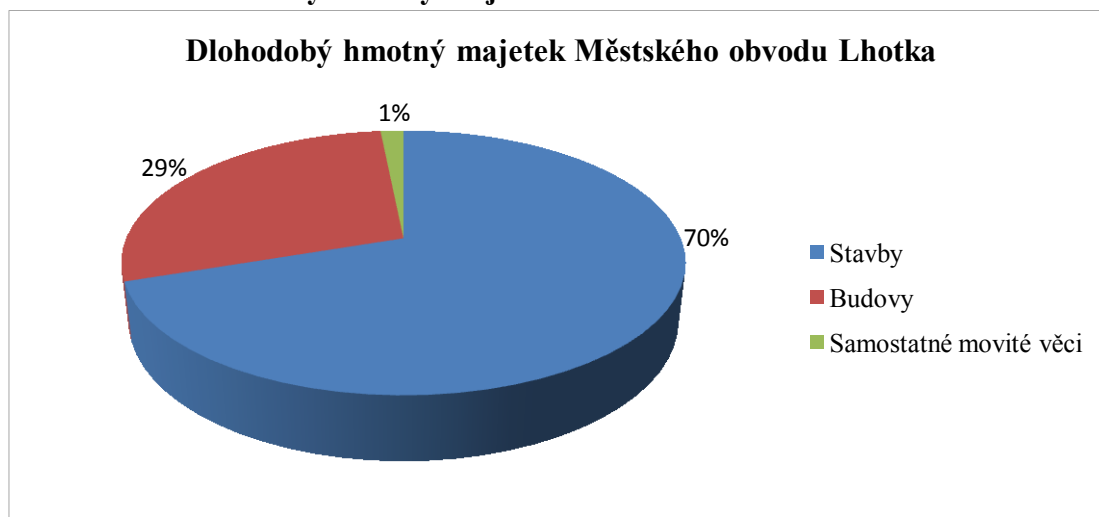
Stavby v obvodu tvořily v roce 2013 největší část, jejich celková pořizovací cena dosahovala celkem 91 629 tis. Kč, tvoří 70 % celkového dlouhodobého hmotného majetku městského obvodu. Samostatné movité věci naopak byly nejnižší položkou, mezi tyto věci patří např. traktor, kopírka, auto aj.

Účetní jednotka má možnost v případě účetních odpisů zvolit odpisovou skupinu tak, aby co nejvěrněji odražela míru opotřebení odpisovaného majetku. Doba odpisování majetku musí být stanovena tak, aby odpovídala skutečné době použitelnosti majetku, tedy jeho opotřebení. Z hlediska účetních odpisů není zákonným předpisem u velké většiny odpisovaného dlouhodobého majetku stanovena konkrétní doba odpisování. Tuto dobu si stanovuje organizace sama podle toho, po jakou dobu bude daný majetek používat ke své činnosti s cílem zajistit, aby účetnictví podávalo věrný obraz skutečné majtkové situace dané situace dané jednotky v souladu §7 odst. 2 zákona o účetnictví.²⁷

Nejvýznamnější je vytvoření odpisového plánu, který vymezuje jednotlivé účetní skupiny a k nim přiřazený počet let. V Městském obvodu Lhotka byla stanovena časová metoda účetního odepisování v závislosti na délce používání dlouhodobého majetku. V časové metodě byla použita varianta rovnoměrných účetních odpisů, tj. zjištěná výše ročních odpisů se nemění a zůstává po dané období stejná. Konkrétní odpisový plán MO byl uveden výše v tabulkách č. 3.13 a č. 3.14.

Pro lepší přehlednost byl zpracován i graf odepisovaného dlouhodobého majetku Městského obvodu Lhotka a zobrazuje tak výše uvedený popis.

Graf č. 3.1 Dlouhodobý hmotný majetek Městského obvodu Lhotka k 31. 12. 2013

Zdroj: vlastní zpracování dle interních materiálů Městského obvodu Lhotka

²⁷ VALOUCH, Petr. *Účetní a daňové odpisy 2011*. 6. vyd. Praha: Grada, 2011. ISBN 978-80-247-3803-1.

4 SCHOPNOST ZAJIŠTĚNÍ REPRODUKCE MAJETKU MĚSTSKÉHO OBVODU

Majetek městských obvodů se v minulosti neodepisoval a je evidován pouze v pořizovací hodnotě. Městský obvod Lhotka začal odepisovat majetek v roce 2011. Vedle vykazované hodnoty dlouhodobého majetku je pozornost zaměřena na vyjádření hodnoty ročních odpisů DHM v členění na stavby, budovy a samostatné movité věci. Aby bylo možné zjistit, jestli je MO schopen zajistit reprodukci majetku, bylo nutné zjistit hodnotu ročních účetních odpisů a dále je posoudit ve vztahu k rozpočtům Městského obvodu Lhotka v jednotlivých letech a porovnat se skutečně vynaloženými prostředky na obnovu dlouhodobého majetku.

Dlouhodobý hmotný majetek se člení, jak bylo zmíněno výše, na budovy, stavby a samostatné movité věci. Následující tabulka uvádí vývoj DHM Městského obvodu Lhotka v letech 2011-2013.

Tab. č. 4.1 Stavby odpisovaného DHM v pozorovaných letech 2011 - 2013, v Kč

Druh majetku	Pořizovací cena		
	2011	2012	2013
Stavby	96 017 734	96 017 734	92 843 864
Budovy	4 166 514	4 166 514	37 527 245
Samostatné movité věci	2 036 231	1 516 130	2 056 390
DHM celkem	102 220 479	101 700 378	132 427 499

Zdroj: interní materiály Městského obvodu Lhotka

Z výše uvedené tabulky je zřejmé, že stavy dlouhodobého majetku v rozdělení na stavby a budovy se za rok 2011 a 2012 nezměnily. Pouze co se týče samostatných movitých věcí, MO v tomto roce měl navíc ještě automobil Škoda Felicia v pořizovací ceně 520 tis. Kč. V roce 2012 bylo zaznamenáno snížení stavu movitých věcí, právě o výše zmíněný obecní automobil. Naopak v roce 2013 bylo zaznamenáno navýšení a to v oblasti budov a samostatných movitých věcí, ale také snížení stavu v oblasti staveb. Budovy se rozšířily o nově vybudovanou „Víceúčelovou sportovní halu Lhotka s příslušenstvím“ ve výši 32 992 tis. Kč a také o dva kusy UNIMO buněk ve výši 368 tis. Kč. Co se týče samostatných movitých věcí, MO pořídil nový stroj na filtrování a čištění - podlahový čistič v ceně 60 tis. Kč. Hala byla zde zařazena mezi budovy, díky toho, že se začala odepisovat až od roku 2013. Dále investoval do pořízení závlahového systému na místní fotbalové hřiště a do světelného ukazatele jako příslušenství k víceúčelové hale. V roce 2013 bylo zaznamenáno, ale také

snížení DHM. Z majetku MO bylo vyjmuto veřejné osvětlení komunikace, které mělo pořizovací cenu ve výši 3 174 tis. Kč. Toto veřejné osvětlení je majetkem St. města Ostravy, v MO bylo vybudováno a následně předáno Magistrátu města Ostravy.

4.1 Účetní odpisy dlouhodobého majetku městského obvodu

Posouzením doby použitelnosti a stavu jednotlivého DM byl majetek MO Lhotka začleněn do odpisových skupin v souladu s odpisovým plánem. Pro stanovení doby použitelnosti majetku je třeba brát v úvahu:

- charakter prostředí, kde bude majetek využíván, materiálovou podstatu a trvanlivost,
- stupeň intenzity využívání majetku a rychlost morálního zastarávání.

Níže zpracované tabulky uvádí zařazení DHM podle jednotlivých skupin, kterými jsou stavby, budovy a samostatné movité věci.

Tab. č. 4.2 Přehled odpisovaného DHM – budovy, Městského obvodu Lhotka, v Kč, 2013

Druh majetku	2013		
	Pořizovací cena	Odpisová sazba	Roční odpis
Kaple Sv. Urbana	468 118,7	1,25 %	4 272,0
Budova obecního úřadu	1 222 315,3	1,47 %	15 072,0
Budova veřejné správy	976 519,6	1,47 %	12 048,0
Budova veřejné správy	1 499 560,6	1,47 %	18 492,0
2 ks UNIMO buněk	368 943,1	1,52 %	4 548,0
Víceúčelová sportovní hala	32 579 383,3	1,25 %	412 404,0
Budovy CELKEM	37 527 244,5	-	466 836,0

Zdroj: vlastní zpracování dle interních dokumentů Městského obvodu Lhotka

Pořizovací cena budov 37 537 tis. Kč tvořila 28,5 % z celkové hodnoty DHM. Některé PC neodpovídají aktuálním tržním hodnotám, nebylo provedeno přecenění např. Kaple sv. Urbana z roku 1997. Pro zjištění ročního odpisu byla použita odpisová skupina č. 6 a č. 7. Počet let se v těchto odpisových skupinách pohybuje od 50 – 80 let. Roční odpis budov byl zjištěn ve výši 467 tis. Kč.

Z důvodu změn DHM ve sledovaném období, je nutné uvést následující tabulku, která uvádí odpisovaný majetek v roce 2011 a 2012.

Tab. č. 4.3 Přehled odpisovaného DHM – budovy, MO Lhotka , v Kč, 2011-2012

	2011 - 2012		2011	2012
Druh majetku	Pořizovací cena	Odpisová sazba	Roční odpis	Roční odpis
Kaple Sv. Urbana	468 118,7	1,25 %	187 248,0	4 272,0
Budova obecního úřadu	1 222 315,3	1,47 %	488 927,0	15 072,0
Budova veřejné správy	976 519,6	1,47 %	599 825,0	12 048,0
Budova veřejné správy	1 499 560,6	1,47 %	390 608,0	18 492,0
Budovy CELKEM	4 166 514,2	-	1 666 608,0	466 836,0

Zdroj: vlastní zpracování dle interních dokumentů Městského obvodu Lhotka

Oproti roku 2013 bylo v letech 2011 - 2012 méně budov, snížení se týkalo sportovní haly a o UNIMO buněk, byly pořízeny až v roce následujícím. Značný rozdíl je zjištěn v celkových ročních odpisech. V roce 2011 odpisy budov činily 1 667 tis. Kč a v roce 2013 pouze 467 tis. Kč. Tento velký rozdíl, byl zapříčiněn tím, že do roku 2011 se majetek neodepisoval a odpisy se musely dopočítat od doby pořízení a zařazení majetku. Např. Kaple Sv. Urbana byla pořízena 20. 10. 1997, odpis byl tedy proveden od 11/1997 až do 12/2011.

Tab. č. 4.4 Přehled odpisovaného DHM – stavby, Městský obvod Lhotka, v Kč, 2013

	2013		
Druh majetku	Pořizovací cena	Odpisová sazba	Roční odpis
Stupňovitý podstavec	3 893,7	1,25 %	60,0
Cyklistické stezky	448 549,4	2 %	7 988,0
Chodníky	3 364 104,6	2 %	67 308,0
Vozovky	41 443 960,9	2 %	847 350,0
Pilotové stěny	10 914 545,4	2 %	218 304,0
Odvodnění svahu	5 318 387,1	2 %	106 380,0
Čekárny	85 920,0	2 %	996,0
Kanalizace	25 929 082,5	2 %	594 882,0
Propustek, místní komunikace	58 135,0	2 %	1 164,0
Tenisové kurty	4 485 619,0	2 %	89 716,0
Komunikace	791 666,0	2 %	15 834,0
Stavby CELKEM	92 843 864,6	-	1 950 982,0

Zdroj: vlastní zpracování dle interních dokumentů Městského obvodu Lhotka

Největší skupinou DHM byla skupina staveb s uvedenou pořizovací cenou 1 850 tis. Kč. Stavby tvořily až 70 % hodnoty celkového odpisovaného dlouhodobého majetku. Stejně jako

u budov, zde převládalo využití 6 a 7 odpisové skupiny z odpisového plánu. Z uvedeného seznamu staveb, největší zastoupení z hlediska vykazované hodnoty představovaly vozovky ve výši 41 444 tis. Kč. MO odepisuje celkem 23 vozovek. Pilotové stěny a kanalizace měly hned po vozovkách největší zastoupení z hlediska vykazované hodnoty. Pilotové stěny se zejména používají jako trvalé opěrné konstrukce, v MO jsou vybudovány dvě, ve výši 10 915 tis. Kč s ročním odpisem 218 tis. Kč. Nejmenší zastoupení měl v roce 2013 stupňovitý podstavec s pořizovací cenou 3 tis. Kč. Stupňovitý podstavec se řadí mezi drobnou architekturu a kulturní památky, v MO je to konkrétně stupňovitý podstavec – lípa svobody.

Tab. č. 4.5 Přehled odpisovaného DHM – stavby, MO Lhotka, v Kč, 2011-2012

Druh majetku	2011 - 2012		2011	2012
	Pořizovací cena	Odpisová sazba	Roční odpis	Roční odpis
Stupňovitý podstavec	3 893,7	1,25 %	102,0	60,0
Cyklistické stezky	448 549,4	2 %	85 973,0	7 988,0
Chodníky	3 364 104,6	2 %	791 956,0	67 308,0
Vozovky	41 443 960,9	2 %	7 663 858,0	847 350,0
Pilotové stěny	10 914 545,4	2 %	399 655,0	218 304,0
Odvodnění svahu	5 318 387,1	2 %	317 287,0	106 380,0
Čekárny	85 920,0	2 %	16 496,0	996,0
Kanalizace	25 929 082,5	2 %	8 316 846,0	594 882,0
Propustek, místní komunikace	58 135,0	2 %	3 198,0	1 164,0
Tenisové kurty	4 485 619,0	2 %	269 138,0	89 716,0
Komunikace	791 666,0	2 %	7 917,0	15 834,0
Veřejné osvětlení	3 173 870,5	2 %	84 637,0	64 360,0
Stavby CELKEM	96 017 734,1	-	26 945 243,0	2 015 342,0

Zdroj: vlastní zpracování dle interních dokumentů Městského obvodu Lhotka

Důvod velkých rozdílů v ročních odpisech byl zapříčiněn, že se do roku 2011 neodepisovalo a díky změně metodiky vznikly rozdíly mezi rokem 2011-2012. Veřejné osvětlení představovalo odpisovaný majetek pouze pro období 2011-2012. Jeho výše pořizovací ceny byla 3 174 tis. Kč, představovala 3,3 % z celkového seznamu stavem jako odpisovaného majetku městského obvodu. Co se týče komunikací, jako jediné v roce 2011 měly nižší odpis než v roce 2012, bylo to zapříčiněno pořízením v polovině roku 2011, a proto se měsíční odpis ve výši 1 320 Kč pohyboval ve stejné výši jako v roce 2012.

Poslední skupinou DHM tvoří samostatné movité věci, které zahrnují převážně dopravní prostředky pro údržbu místních komunikací a také věci pro užívání v rámci obecního úřadu. Tabulka uvedená níže uvádí přehled samostatných movitých věcí v roce 2013.

Tab. č. 4.6 Přehled odpisovaného dlouhodobého hmotného majetku – samostatné movité věci 2013, Městský obvod Lhotka, v Kč

Druh majetku	2013		
	Pořizovací cena	Odpisová sazba	Roční odpis
Traktory	261 992,0	5 %	15 828,0
Informační panel	99 899,0	12,5 %	12 492,0
Kopírky	191 179,0	7,14 %	18 721,0
PC Medium	55 847,18	11,11 %	0
Škoda Fabia	520100,7	7,69 %	24 922,0
Peugeot Partner	387 111,7	5 %	19 356,0
Podlahový čistič	59 278,0	5 %	2 223,0
Závlahový systém	433 102,6	0 %	0
Světelný ukazatel	47 880,0	8,33 %	3 996,0
SMM celkem	2 056 390,1	-	94 814,0

Zdroj: vlastní zpracování dle interních dokumentů Městského obvodu Lhotka

Pořizovací hodnota samostatných movitých věcí jako poslední skupiny DHM se na jeho celkové hodnotě podílí zbývajícími 1,5 %. K zařazení majetku byla vybrána nejvíce 2 a 5 odpisová skupina s horní hranicí stanoveného rozmezí počtu let. Nejvyšší pořizovací cenu 433 tis. Kč zaznamenal v roce 2013 závlahový systém na fotbalové hřiště. Odpis byl, ale nulový. Důvodem bylo to, že tento majetek bude odepisován až od roku 2014, byl pořízen v prosinci roku 2013. Naopak nejnižší cenu pořízení měl světelný ukazatel k účelům víceúčelové sportovní haly, oproti ostatnímu majetku. Pořizovací cena činila pouze 59 tis. Kč. Nulový roční odpis byl zaznamenán i u počítačového zařízení obecního úřadu. Tento majetek byl už zcela odepsán, měl druhé největší procento odpisové sazby a v roce 2011 byl zaznamenán poslední odpis.

Poslední tabulka rozdělení dlouhodobého majetku na samostatné movité věci bude uvedena za roky 2011-2012. Také byly zjištěny změny za pozorované období.

Tab. č. 4.7 Přehled odpisovaného dlouhodobého hmotného majetku – samostatné movité věci 2011 - 2012, Městský obvod Lhotka, v Kč

	2011 – 2012		2011	2012
Druh majetku	Pořizovací cena	Odpisová sazba	Roční odpis	Roční odpis
Traktory	261 992,0	5 %	78 437,0	15 828,0
Informační panel	99 899,0	12,5 %	24 975,0	12 492,0
Kopírky	191 179,0	7,14 %	134 996,0	18 721,0
PC Medium	55 847,18	11,11 %	55 846,0	0
Škoda Fabia	520100,7	7,69 %	208 041,0	24 922,0
Peugeot Partner	387 111,7	5 %	127 425,0	19 356,0
SMM celkem	1 516 129,6	-	662 666,0	88 595,0

Zdroj: vlastní zpracování dle interních dokumentů Městského obvodu Lhotka

V samostatném movitém majetku byly zaznamenány změny od roku 2013 pouze v menších množstvích majetku. Ve sledovaném období v tabulce nebyl zařazen majetek: podlahový čistič, závlahový systém a světelný ukazatel. Celková pořizovací cena majetku 1 516 tis. Kč byla o 540 tis. Kč menší než v roce 2013. Větší rozdíly nebyly zjištěny.

Odpisy vyjadřují nevratné snížení hodnoty majetku a představují interní zdroj financování. Do nákladů účetní jednotky vstupuje každoročně účetní odpis a ovlivňuje tak výsledek hospodaření. V inventarizaci majetku se objevuje položka tzv. opravek, které vyjadřují veškeré celkové opotřebení odpisovaného majetku. Následně zjištěný rozdíl mezi pořizovací cenou a výší opravek pak vyjadřuje jeho skutečnou zůstatkovou cenu.

V příloze č. 4 je uveden příklad evidenční karty evidovaného majetku. V těchto evidenčních kartách je uvedena většina informací o daném majetku. Mezi tyto informace patří zejména:

- evidenční, výrobní, sériové číslo, název, technický název,
- datum pořízení, zařazení, vyřazení, rok výroby,
- evidenční středisko, budova, segment budovy,
- kód pořízení, způsob využití, kód vyřazení,
- účetní cena, vstupní cena, oprávka, zůstatková cena,
- odpis v aktuálním roce, poslední odpis, rok počátečního odpisu, aktuální rok odpisu, typ odpisu, rok technického zhodnocení, procentní sazba odpisu.

4.2 Obnova dlouhodobého majetku městského obvodu

Odpisy představují postupný způsob přenášení ceny dlouhodobého majetku do provozních nákladů. Tyto odpisy mohou být použity jako zdroj financování jen tehdy, když výnosy dané organizace pokrývají náklady a přebytek prostředků tak může sloužit k obnově dlouhodobého hmotného majetku.

Vývoj schválených rozpočtů Městského obvodu Lhotka zobrazený v tabulce č. 4.8 dokládá možný objem finančních prostředků, který v rámci jednotlivých let nebyl použit na běžné provozní výdaje v MO a mohl sloužit jako interní zdroj ke krytí investičních potřeb MO. Aby bylo možné zjistit výši těchto prostředků, byly z příjmové části rozpočtu odečteny kapitálové dotace, ve výdajové části rozpočtu nebyly zahrnuty kapitálové výdaje jednotlivých let.

Tab. č. 4.8 Rozpočty Městského obvodu Lhotka v letech 2011-2013, v Kč

	2011	2012	2013
Příjmy bez kapitálových dotací	8 105 976,7	10 532 329,1	8 057 806,5
Běžné výdaje	7 217 215,9	9 422 023,6	8 388 549,5
Splátka úvěru	0	0	0
SALDO	888 760,8	1 110 305,5	- 330 743,0

Zdroj: vlastní zpracování podle výkazu FIN2 – 12 M

Jak vyplývá z výše uvedené tabulky pro období 2011-2012 je charakteristické kladné saldo, tzn., že běžné výdaje jsou nižší než příjmy. Městský obvod ve sledovaném období nezaznamenal žádnou splátku úvěru. V roce 2013 bylo zaznamenáno záporné saldo ve výši 331 tis. Kč, v tomto roce byly i příjmy bez kapitálových dotací nejnižší. Naopak v roce 2012 bylo zaznamenáno nejvyšší zastoupení příjmů tak i výdajů a pochopitelně i salda. Kladné saldo v tomto roce bylo ve výši 1 110 tis. Kč.

Rozdíl mezi zjištěnou výši ročních odpisů, která je stanovena zařazením majetku do odpisových skupin a výši prostředků předpokládaných jako zdroj obnovy dlouhodobého hmotného majetku vyplývající ze schválených rozpočtů jednotlivých let dokládá následující tabulka.

Tab. č. 4.9 Interní zdroje obnovy Městského obvodu Lhotka v letech 2011-2013, v Kč

	2011	2012	2013
Zjištěné zdroje obnovy DHM	888 760,8	1 110 306,0	- 330 743,0
Roční odpisy	0	2 015 342,0	2 512 632,0
SALDO	888 760,8	- 905 037,0	- 2 843 375,0

Zdroj: vlastní zpracování podle interních materiálů Městského obvodu Lhotka

Zjištěné zdroje na obnovu DHM ani v roce 2012 a 2013 nedosahují na potřebnou výši ročních odpisů. V roce 2011 a 2012 byl městský obvod schopen vynaložit poměrně značnou částku na obnovu majetku. V roce 2013 byly, ale zdroje obnovy záporné a to ve výši 331 tis. Kč. Odpisy v tomto roce byly o něco větší než v roce předcházejícím a to díky nárůstu staveb a samostatných movitých věcí. Nelze si nevšimnout, že v roce 2011 byly odpisy ve výši 0 Kč. Této výše dosahovaly i přesto, že dle nové legislativy měly být v tomto roce doučtovány. Při sečtení ročních odpisů veškerého majetku městského obvodu uvedených v předcházejících tabulkách, byla výše ročního odpisu ve výši 29 276 tis. Kč. Doučtování roku 2011 proběhlo mimo náklady a to tak, že o odpisech bylo účtováno jako o oprávkách snižující stálá aktiva, a na straně druhé jako o oceňovacím rozdílu snižující vlastní kapitál. V prosinci 2011 MO provedl dooprávkování na účet 406 (oceňovací rozdíly při prvotním použití metody). Od ledna 2012 už probíhalo odepisování podle určené metodiky a dále do tohoto měsíce byly pořízeny počáteční stavy k účtům 081 a 082, které tvoří oprávkky k stavbám a samostatným movitým věcem. Z toho důvodu zpětné doučtování neovlivnilo výsledek hospodaření za rok 2011, ale pouze došlo ke korekcím v rozvaze. Zpětné doučtování odpisů nemělo vliv na saldo ve výše uvedené tabulce. Toto je hlavní důvod, proč je v tabulce za rok 2011 uvedeno u odpisů 0 Kč. Díky nulovým odpisům, bylo saldo v daném roce kladné. Tyto zdroje obnovy tedy mohl městský obvod použít na reprodukci majetku a taky na jiné investice.

Skutečně vynaložené prostředky na pořízení a obnovu dlouhodobého hmotného majetku uvádí následující tabulka č. 4. 10.

Tab. č. 4.10 Vynaložené prostředky na DHM MO, v letech 2011-2013, v Kč

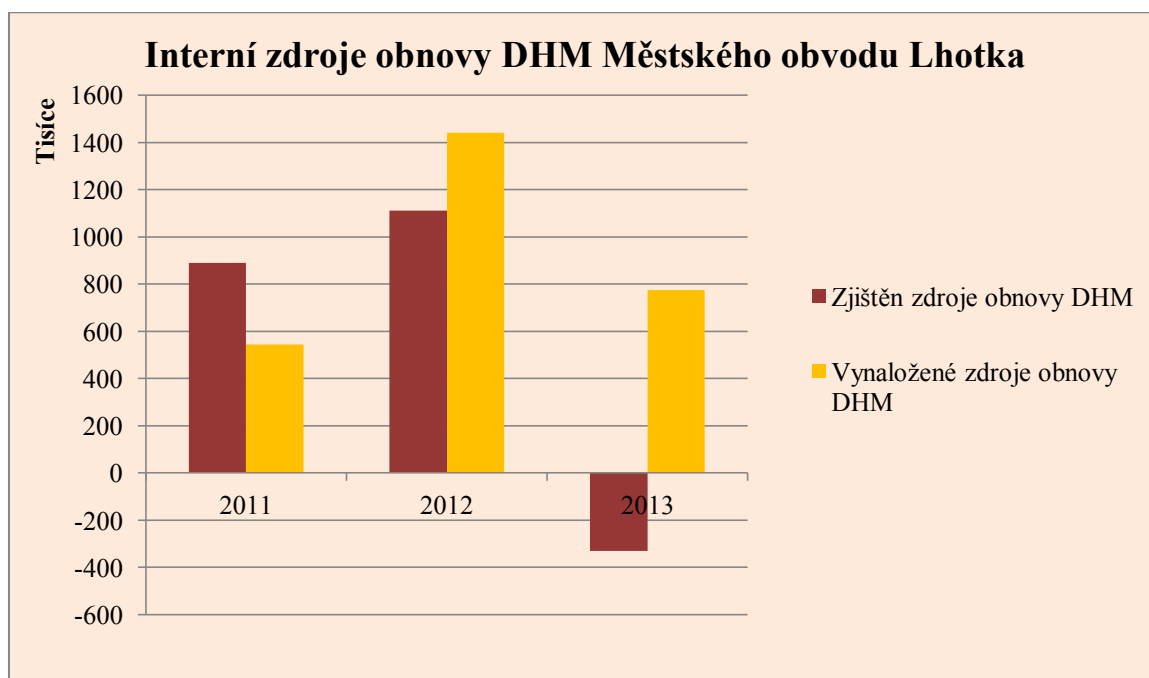
	2011	% podíl	2012	% podíl	2013	% podíl
Zjištěné roční odpisy	0	-	2 015 342,0	-	2 512 632,0	-
Výdaje na DHM odpisovaný	544 648,3	0	1 440 487,7	71,7 %	775 309,9	30,9

Zdroj: vlastní zpracování podle interních materiálů Městského obvodu Lhotka

Tabulka se týká výdajů MO na dlouhodobý hmotný majetek odepisovaný a jeho procentní podíl na zjištěných ročních odpisech. Městský obvod Lhotka každoročně investoval vlastní prostředky do obnovy dlouhodobého majetku, avšak výše vynaložených prostředků v roce 2012 a 2013 nedosáhla potřebné částky v oblasti majetku odpisovaného. Největší objem ve sledovaném období vynaložil MO v roce 2012, kdy částka byla ve výši 1 441 tis. Kč, představuje 71,7 % ročních odpisů. Rok 2013 nedosahoval, co se týče vlastních investic ani 40% jejich objemu.

Srovnání zjištěných a skutečně vynaložených prostředků obnovy dlouhodobého hmotného majetku znázorňuje graf č. 4.1.

Graf č. 4.1 Interní zdroje obnovy DHM Městského obvodu Lhotka, 2011-2013, v tis. Kč

Zdroj: vlastní zpracování podle výkazu FIN2 – 12 M

5 ZÁVĚR

Diplomová práce byla orientována na hospodaření a reprodukci majetku Městského obvodu Lhotka. Zabezpečování veřejných statků a povinnost pečovat o rozvoj a zachování majetku vytváří tlak na objem rozpočtu městského obvodu. Hodnota majetku vedená v účetní evidenci v některých případech neodpovídá skutečné tržní ceně, protože nezohledňuje úroveň opotřebení a pořizovací ceny nebyly přeceněny. Účetní odpisy, konkrétně jejich hodnota, vstupuje do nákladů městského obvodu a tak zvyšuje jeho náklady pro každý rok. Jako zdroj financování mohou být použity jen tehdy, pokud výnosy pokryjí náklady, a přebytek prostředků tak může sloužit k obnově dlouhodobého hmotného majetku.

Cílem diplomové práce bylo určit okolnosti, které ovlivňují příjmovou a výdajovou část rozpočtu Městského obvodu Lhotka a dále pomocí kategorizace dlouhodobého majetku a jeho zařazení do odpisových skupin vyjádřit roční výši odpisů snižující hodnotu majetku a srovnáním skutečně vynaloženými prostředky zjistit, jak byl městský obvod schopen vzhledem k objemu rozpočtu pečovat o obnovu a rozvoj vlastního majetku ve zvolené časové skupině tří let.

První část praktické části se zabývala hospodařením vybraného městského obvodu. Výsledek hospodaření MO byl za sledované období 2011-2013 převážně schodkový, objem výdajů nebyl pokryt příjmy daného roku. Pouze v roce 2011 MO hospodařil s přebytkem 344 tis. Kč. V roce 2013 byly příjmy a výdaje a také schodek značně vyšší než předcházející roky. Tento rozdíl byl zapříčiněn výstavbou „Víceúčelové sportovní haly Lhotka s příslušenstvím“. V této části práce byly podrobněji rozebrány dotační prostředky, které u městských obvodů hrají velkou roli. Rozpočty MO jsou úzce spjaty s rozpočtem St. města Ostravy z hlediska finančních toků. Transfery tvořily 80 - 90 % příjmů městského obvodu, vlastní příjmy byly pouhých 10 - 20 %. Tyto transfery byly rozděleny podle nárokovosti a na investiční/neinvestiční. Nárokové dotace ve srovnání s nenárokovými dotacemi se pohybovaly na podobné úrovni, kromě roku 2012, kde MO získal nenárokový transfer ve výši 38 546 tis. Kč na sportovní halu. Investiční transfery v městském obvodě tvořily v průměru celých 98,8 % nenárokových transferů. MO z velké části získával investiční transfery na opravu, modernizaci komunikací a majetku. Rok 2012 zaznamenal největší investiční transfer. Městský obvod Lhotka získal investiční dotaci z Magistrátu města Ostravy na vybudování již výše zmíněné víceúčelové sportovní haly a ještě k tomu přibyl transfer na rekonstrukci městské komunikace na ulici Stará čtvrť. Na závěr kapitoly byly uvedeny stavy dlouhodobého

hmotného majetku. DHM měl od roku 2011 rostoucí tempo. Největší podíly na DHM měly stavby 60-70 % a pozemky cca 30 %.

V závěrečné kapitole byla rozebrána schopnost reprodukce majetku městského obvodu. Majetek městských obvodů se v minulosti neodepisoval a je evidován pouze v pořizovací hodnotě, která v některých případech neodpovídá aktuální tržní ceně. Městský obvod Lhotka začal odepisovat majetek v roce 2011. Díky této skutečnosti, vznikl značný nesoulad mezi částkou celkových ročních odpisů mezi rokem 2011 a 2012. Rozdíl až o 90% byl zapříčiněn tím, že do roku 2011 se majetek neodepisoval a odpisy se musely dopočítat od doby pořízení a zařazení majetku. Např. Kaple Sv. Urbana byla pořízena 20. 10. 1997, odpis byl tedy proveden od 11/1997 až do 12/2011. Z pohledu jednotlivých let hodnoceného období, městský obvod byl schopen zdroje obnovy poskytnout na reprodukci a jiné investice pouze v roce 2011. Roční odpisy byly ve výši 0 Kč, i když podle nové legislativy měly být v tomto roce doúčtovány. Vysvětlení bylo následující, v prosinci 2011 MO provedl dooprávkování na účet 406 (oceňovací rozdíly při prvotním použití metody). Od ledna 2012 už probíhalo odepisování podle určené metodiky a dále byly v tomto měsíci pořízeny počáteční stavy k účtům 081 a 082, které tvoří oprávkky k stavbám a samostatným movitým věcem. Z toho důvodu zpětné doúčtování neovlivnilo výsledek hospodaření za rok 2011, ale pouze došlo ke korekcím v rozvaze. Z hlediska skutečně vynaložených prostředků ve vztahu k výši ročním odpisům, Městský obvod Lhotka investoval vlastní prostředky do obnovy dlouhodobého majetku, avšak výše vynaložených prostředků v roce 2012 a 2013 nedosáhla potřebné částky. Největší objem ve sledovaném období vynaložil MO v roce 2012, kdy částka byla ve výši 1 441 tis. Kč, představovala 71,7 % ročních odpisů. Rok 2013 nedosahoval, co se týče vlastních investic ani 40% jejich objemu.

Zvolená hypotéza předpokládající schopnost Městského obvodu Lhotka zabezpečit reprodukci majetku nebyla potvrzena. MO není schopen zajistit z vlastních zdrojů reprodukci majetku. Vlastní příjmy jsou nízké, městský obvod čerpá hlavně z dotací ze Statutárního města Ostravy. V rámci hodnocení je třeba také zvážit zastaralost pořizovacích cen majetku městského obvodu, který poněkud komplikoval reálný odhad odpisů ve vztahu k současné tržní hodnotě. Například pořizovací cena Kaple sv. Urbana je pouze 468 tis. Kč nebo pořizovací cena budovy obecního úřadu je 1 222 tis. Kč, to znamená, že ceny nebyly přeceněny.

Vybudování víceúčelové sportovní haly, by mohlo vést k názoru, že se pravděpodobně vytvoří pro MO větší náklady, než měl doposud, které nebude schopný zabezpečit ze svých zdrojů. Ale podle zjištěných informací, městský obvod je schopen financovat halu bez jakékoli dotace z města. Hala je plně využita a její výnosy jsou vkládány na provoz a údržbu.

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

Publikace

1. BRABCOVÁ, Liana. *Pozdrav z Hlučínska: pohlednice a historie*. 1. vyd. Opava: BOBR, 1995. ISBN 80-901764-1-0.
2. HAVLAN, Petr a Jan JANEČEK. *Majetek územních samosprávných celků v teorii a praxi*. 1. vyd. Praha: Linde Praha, 2013. ISBN 978-80-7201-899-4.
3. PEKOVÁ, Jitka. *Finance územní samosprávy*. 1. vyd. Praha: Wolters Kluwer Česká republika, 2011. 587 s. ISBN 978-80-7357-614-1.
4. PROVAZNÍKOVÁ, Romana. *Financování měst, obcí a regionů: teorie a praxe*. 1. vyd. Praha: GRADA Publishing, a.s., 2007. ISBN 978-80-247-2097-5.
5. VALOUCH, Petr. *Účetní a daňové odpisy 2011*. 6. vyd. Praha: Grada, 2011. ISBN 978-80-247-3803-1.
6. VÁVROVÁ, Simona a Petr KUŠ. *Územní samosprávné celky*. Praha: Institut pro místní správu Praha, 2011. 117 s. ISBN 978-80-86976-21-1.

Legislativa

7. Obecně závazná vyhláška města Ostravy č. 11/2000: Statut města Ostravy. In: Ostrava, 2013.
8. Směrnice č. 2/2007: Pro evidenci majetku. In: Ostrava, 2013.

Elektronické zdroje

9. WIKIPEDIE. *Obec* [online]. [cit. 2014-02-08].
Dostupné z: <http://cs.wikipedia.org/wiki/Obec>
10. WIKIPEDIE. *Ostrava* [online]. [cit. 2014-03-08].
Dostupné z: <http://cs.wikipedia.org/wiki/Ostrava>
11. WIKIPEDIE: otevřená encyklopedie. *Lhotka (Ostrava)* [online]. [cit. 2014-03-09].
Dostupné z: [http://cs.wikipedia.org/wiki/Lhotka_\(Ostrava\)](http://cs.wikipedia.org/wiki/Lhotka_(Ostrava))

SEZNAM ZKRATEK

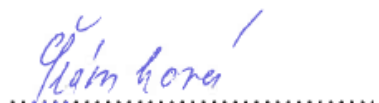
Czech POINT	Český Podací Ověřovací Informační Národní Terminál
DDHM	Drobný dlouhodobý hmotný majetek
DHM	Dlouhodobý hmotný majetek
DNM	Dlouhodobý nehmotný majetek
DPH	Daň z přidané hodnoty
FM	Finanční majetek
FO	Fyzická osoba
HM	Hmotný majetek
MAJ	Modul zajišťující evidenci majetku
MČ	Městská část
MK	Ministerstvo kultury
MO	Městský obvod
MŽP	Ministerstvo životního prostředí
NDHM	Nedokončený dlouhodobý hmotný majetek
NM	Nehmotný majetek
PC	Pořizovací cena
PP	Peněžní prostředky
SR	Státní rozpočet
ZO	Zastupitelstvo obce

PROHLÁŠENÍ O VYUŽITÍ VÝSLEDKŮ DIPLOMOVÉ PRÁCE

Prohlašuji, že

- jsem byla seznámena s tím, že na mou diplomovou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. – autorský zákon, zejména § 35 – užití díla v rámci občanských a náboženských obřadů, v rámci školních představení a užití díla školního a § 60 – školní dílo;
- beru na vědomí, že Vysoká škola báňská – Technická univerzita Ostrava (dále jen VŠB-TUO) má právo nevýdělečně, ke své vnitřní potřebě, diplomovou práci užít (§ 35 odst. 3);
- souhlasím s tím, že diplomová práce bude v elektronické podobě archivována v Ústřední knihovně VŠB-TUO a jeden výtisk bude uložen u vedoucího diplomové práce. Souhlasím s tím, že bibliografické údaje o diplomové práci budou zveřejněny v informačním systému VŠB-TUO;
- bylo sjednáno, že s VŠB-TUO, v případě zájmu z její strany, uzavřu licenční smlouvu s oprávněním užít dílo v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;
- bylo sjednáno, že užít své dílo, diplomovou práci, nebo poskytnout licenci k jejímu využití mohu jen se souhlasem VŠB-TUO, která je oprávněna v takovém případě ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které byly VŠB-TUO na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše).

V Ostravě dne 25. 4. 2014

Kristýna Šrámková

SEZNAM PŘÍLOH

Příloha č. 1: Vývoj příjmů a výdajů Statutárního města 2011-2013 v tis. Kč

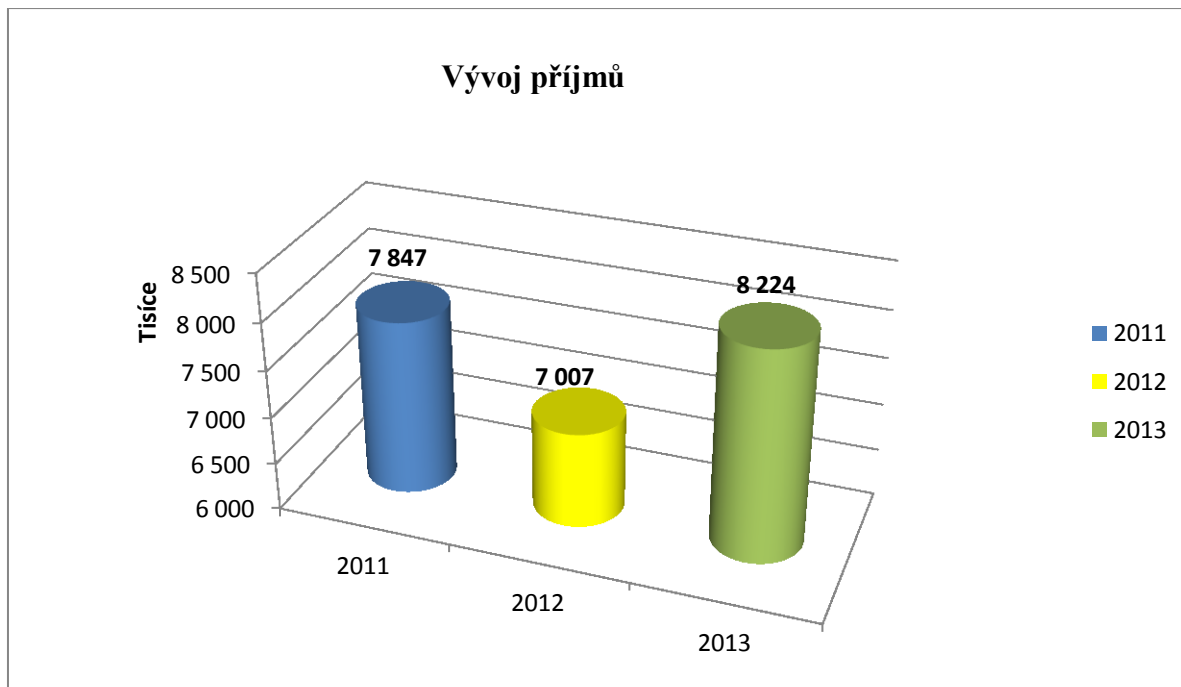
Příloha č. 2: Vývoj stavů dlouhodobého hmotného majetku v Městském obvodě Lhotka
v letech 2011-2013

Příloha č. 3: Evidenční karta evidovaného majetku

PŘÍLOHY

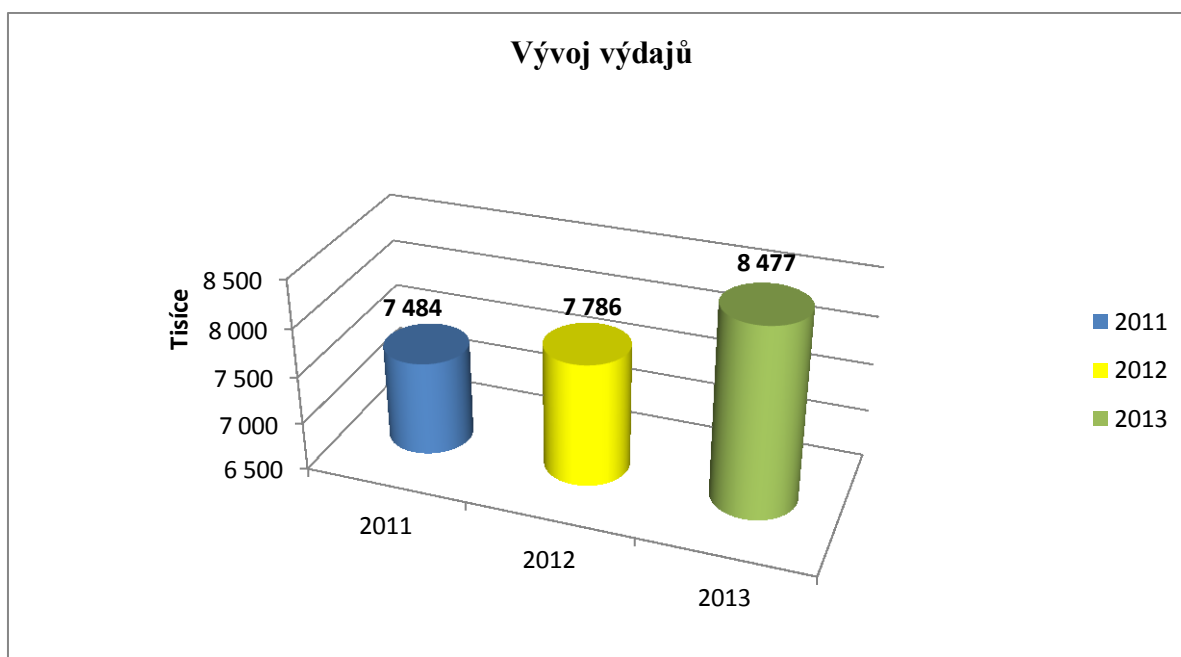
PŘÍLOHA 1.

Vývoj příjmů Statutárního města 2011-2013 v tis. Kč

Zdroj: vlastní zpracování

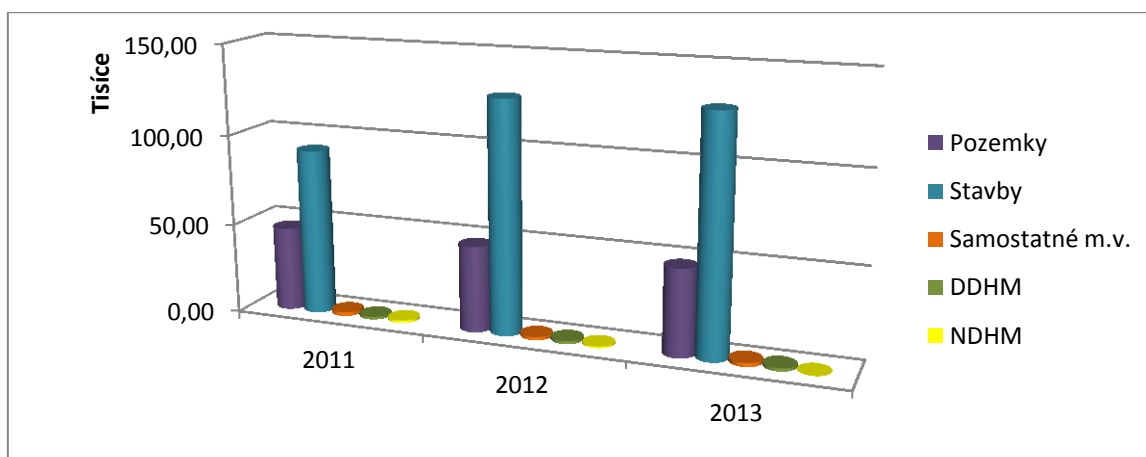
Vývoj výdajů Statutárního města 2011-2013 v tis. Kč

Zdroj: vlastní zpracování

PŘÍLOHA 2.

Vývoj stavů dlouhodobého hmotného majetku v Městském obvodě Lhotka v letech 2011-2013

Zdroj: vlastní zpracování

PŘÍLOHA 3.

Evidenční karta evidovaného majetku

Licence: : OV00		IDENTIFIKACE SESTAVY / OV00ALF0A12W (201211221030)	
 Evidenční karta evidovaného majetku s RPP			
IČO: 00845451 - Statutární město Ostrava		Prokešovo nám 8, 72930, Ostrava	
NS: 84545112 - MOB Lhotka			
Evidenční číslo:	Název:	Stroje a přístroje ke stříkání, rozstříkávání nebo rozprašování kapalin a prášků pro zemědělství nebo zahradnictví	
Výrobní číslo:	Tech. název:	závlahový systém	
Sériové číslo:	NS:	84545112	
Šarže:			
Dat. pořízení:	02.12.2013	Evidenční středisko:	Kód pořízení: 12100
Dat. zařazení:	02.12.2013	Budova:	Způsob využití: 0 Neurčeno
Dat. vyřazení:	00.00.0000	Segment budovy:	Kód vyřazení: 0
Rok výroby:		Místnost:	Akce:
Třída:		Referát:	Neurčeno
		Zodpovídá:	Nikdo
Su/Au poř.	0420000	Inv. číslo souboru:	
Su/Au evi.	0220500	Název souboru:	
Su/Au opr.	0820500	Poznámka:	fotbalové hřiště
Účetní cena:	433 102,56	Počet MJ:	1
Odpis:	U		
Vst. cena:	433 102,56	Poslední odpis:	0,00
Oprávka:	0,00	Obd. posl. odpisu:	0/0
Zůstatková cena:	433 102,56	Rok tech. zhod:	0
Odpis v akt. roce:	0,00	Akt. rok odpisu z ZVC:	0
Rok poč. odpisu:	0	Počet let přerušení	0
Akt. rok odpisu:	1	Počet let přerušení ZVC:	0
Typ odpisu:	UVUJRov	Sazba:	0,00% S

Zdroj: interní dokument Městského obvodu Lhotka